

Ontwerpversie advies

van de Vlaamse Nutsregulator van 3/09/2025

met betrekking tot de kandidatuur van Fluxys c-grid Antwerp NV als beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied als bedoeld in het decreet over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaams Gewest



Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Aanleiding.....	3
1.2.	Voorwerp.....	3
1.3.	Wettelijk kader	4
1.3.1.	Inleiding.....	4
1.3.2.	Aanwijzingsprocedure	5
1.3.3.	Adviesverlening door de Vlaamse Nutsregulator	5
1.4.	Antecedenten	7
2.	Bespreking.....	8
2.1.	Aanwijzingsvoorwaarden	8
2.1.1.	Voldoende financiële capaciteit	8
2.1.2.	Voldoende technische capaciteit.....	18
2.1.3.	Voldoende organisatorische capaciteit	25
2.1.4.	Blijk van voldoende professionele betrouwbaarheid	32
2.2.	Aanwijzingscriteria	36
2.2.1.	Kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan.....	36
2.2.2.	Kwaliteit van organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel	49
2.2.3.	Mate van contractuele engagementen of intentieverklaringen.....	49
2.2.4.	De kwaliteit van het systeem van kwaliteitsbewaking	51
2.2.5.	Bijdrage aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid.....	53
2.2.6.	Compatibiliteit van de lokale cluster met andere netwerken en infrastructuur	55
2.3.	Overige aanwijzingscriteria	59
2.3.1.	Mate waarin bestaande pijpleidingen worden hergebruikt bij de ontwikkeling van de lokale cluster	59
2.3.2.	Ervaring met de bouw en het beheer van infrastructuur die openstaat voor derden	59
3.	Conclusie.....	61
4.	Annexen	67
4.1.	Annex 1 – Aanvraagdossier Fluxys c-grid Antwerp	67

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

1. Op 24 juni 2025 ontving de Vlaamse Nutsregulator van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (hierna “VEKA”) per e-mail de notificatie dat het **aanvraagdossier van Fluxys c-grid Antwerp NV** (hierna “Fluxys c-grid Antwerp”) als unieke beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied (hierna “de lokale cluster”) op 24 juni 2025 door het VEKA **volledig** werd verklaard conform artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaams Gewest¹ (hierna “CO2-besluit”).
2. Overeenkomstig artikel 17, §1 van het CO2-besluit bezorgt de Vlaamse Nutsregulator binnen 90 dagen na de beslissing tot volledigverklaring een **advies** over de kandidaatstelling aan de Vlaamse Regering.

1.2. Voorwerp

3. In onderstaand advies motiveert de Vlaamse Nutsregulator, op grond van de ontvangen inlichtingen en documenten, of de kandidatuur van Fluxys c-grid Antwerp als unieke beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied voldoet aan de volgende **aanwijzingsvoorwaarden**:
 - voldoende financiële capaciteit;
 - voldoende technische capaciteit;
 - voldoende organisatorische capaciteit;
 - voldoende professionele betrouwbaarheid.
4. De Vlaamse Nutsregulator beoordeelt in onderstaand advies het aanvraagdossier in het licht van volgende **aanwijzingscriteria**:
 - de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan;
 - de kwaliteit van de organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel;
 - de mate waarin contractuele engagementen of intentieverklaringen zijn verkregen van producenten, verbruikers of andere relevante partijen om aan te sluiten op of gebruik te maken van de lokale cluster;
 - de kwaliteit van het systeem van kwaliteitsbewaking en het systeem voor inspectie, monitoring en opvolging van mogelijke negatieve effecten op het milieu, met name voor wat betreft de uitstoot van broeikasgassen;
 - de bijdrage die de ontworpen lokale cluster zal leveren aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid;
 - hoe de kandidaat-beheerder van de lokale cluster de compatibiliteit van de lokale cluster met het vervoersnetwerk, andere lokale clusters en vervoersinfrastructuur in andere Gewesten, de Noordzee, andere Lidstaten en derde landen zal verzekeren, in het bijzonder wat betreft de verenigbaarheid van de kwaliteitsnormen van de koolstofdioxidestromen;

Daarnaast beoordeelt de Vlaamse Nutsregulator in onderstaand advies op eigen initiatief het aanvraagdossier ook in het licht van volgende **aanwijzingscriteria**:

¹ <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1040054¶m=inhoud&AID=1346222>

- de mate waarin bestaande pijpleidingen worden hergebruikt bij de ontwikkeling van de lokale cluster;
- de ervaring van de kandidaat-beheerder van een lokale cluster met de bouw en het beheer van infrastructuur voor het vervoer van gasachtige producten die openstaat voor derden of, bij gebreke daaraan, de vaardigheden waarvan de kandidaat-beheerder blijk kan geven met betrekking tot het beheer van infrastructuur voor vervoer van gasvormige producten die openstaat voor derden.

5. Dit is het **voorwerp van dit advies**.

1.3. Wettelijk kader

1.3.1. Inleiding

6. Krachtens het decreet van 29 maart 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaams Gewest² (hierna “CO2-decreet”) wordt door de Vlaamse Regering een beheerder van een lokale cluster aangewezen. Het gaat om een rechtspersoon die de lokale cluster beheert en wordt **aangewezen voor een hernieuwbare termijn van 20 jaar** (cfr. art. 8-10 CO2-decreet).
7. Een **lokale cluster** is een pijpleiding of een netwerk van pijpleidingen, met inbegrip van bijbehorende pompstations en tijdelijke opslaglocaties, dat wordt beheerd door de beheerder van de lokale cluster en waarlangs koolstofdioxide van minstens twee producenten die zich allen bevinden binnen een aaneensluitend geografisch afgebakend gebied, wordt vervoerd (cfr. art. 3, 16° CO2-decreet).
8. Aan het CO2-decreet werd uitvoering gegeven krachtens het **CO2-besluit**. Dit besluit bevat de voorwaarden en criteria m.b.t. de aanwijzing van de beheerder van een lokale cluster, alsook de aanwijzingsprocedure hiervoor:
 - De **aanwijzingsvoorwaarden** worden bepaald in artikel 4 tot en met 13 van het CO2-besluit. Daarbij geldt dat de kandidaat-beheerder zich, in voorkomend geval, kan beroepen op de economische en financiële draagkracht en de technische, professionele en organisatorische bekwaamheid van met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen in de zin van artikel 1:20 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, met inbegrip van de vennootschappen die een deelneming hebben in de kandidaat-beheerder (cfr. artikel 3, laatste lid CO2-besluit). In dat geval moet de kandidaat-beheerder de relevante documenten van de met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen verstrekken.
 - De **aanwijzingscriteria** worden bepaald in artikel 18 van het CO2-besluit.
9. De artikelen 14 tot en met 19 van het CO2-besluit bevatten de **aanwijzingsprocedure**. Die procedure start middels bekendmaking door de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en Klimaat (hierna “de minister”) met een aankondiging in het Belgisch Staatsblad, ten laatste drie maanden nadat een kandidaat-beheerder heeft verzocht de aanwijzingsprocedure te starten voor een bepaald geografisch afgebakend gebied.

² <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1039625¶m=inhoud&HID=1117085>

1.3.2. Aanwijzingsprocedure

10. De minister beslist de aanwijzingsprocedure op te starten ten laatste drie maanden nadat een kandidaat-beheerder heeft verzocht de aanwijzingsprocedure te starten voor een bepaald geografisch afgebakend gebied (cfr. art. 14, §1, tweede lid CO2-besluit). Op 3 december 2024 verzocht Fluxys c-grid Antwerp via beveiligde zending de minister tot het opstarten van bovenvermelde procedure voor het geografisch afgebakend gebied dat overeenstemt met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het zeehavengebied van Antwerpen, in uitvoering van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna “het Antwerpse havengebied”).
 11. Het opstarten van de procedure tot aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied werd door de minister bekendgemaakt met een aankondiging in het Belgisch Staatsblad op 28 februari 2025³ (hierna “**ministerieel besluit van 28 februari 2025**”). Daarbij werd de procedure tot aanwijzing van een beheerder van de lokale cluster geopend.
 12. Kandidaten konden tot en met 28 mei 2025 (cfr. art. 14, §2, 1° CO2-besluit) hun aanvraag tot aanwijzing indienen bij het VEKA (art. 15 van het CO2-besluit).
 13. Fluxys c-grid Antwerp diende een dergelijke aanvraag in bij het VEKA. Het VEKA besliste op 24 juni 2025 dat de aanvraag volledig is (cfr. art. 16 van het CO2-besluit).
 14. Binnen negentig dagen na de beslissing van volledigheid bezorgt de **Vlaamse Nutsregulator** aan de Vlaamse Regering een **gemotiveerd advies** over of de kandidaat-beheerder van de lokale cluster voldoet aan de aanwijzingsvoorwaarden vermeld in artikel 4 tot en met 11 van het CO2-besluit. De Vlaamse Nutsregulator beoordeelt het aanvraagdossier ook in het licht van de aanwijzingscriteria, vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 1° tot en met punt 3°, punt 5°, punt 7° en punt 8° (cfr. art. 17, §1, eerste en tweede lid CO2 besluit). Op eigen initiatief beoordeelt de Vlaamse Nutsregulator het aanvraagdossier ook in het licht van de aanwijzingscriteria vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 4° en 6°.
- Ook het **VEKA** bezorgt binnen negentig dagen na de beslissing van volledigheid aan de Vlaamse Regering een **gemotiveerd advies** over of de kandidaat-beheerder van de lokale cluster voldoet aan de aanwijzingsvoorwaarden vermeld in artikel 12 en artikel 13 van het CO2-besluit. Het VEKA beoordeelt het aanvraagdossier ook in het licht van de aanwijzingscriteria, vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 1° en punt 5° tot en met punt 8° (cfr. art. 17, §1, derde en vierde lid CO2 besluit).
15. De Vlaamse Regering beoordeelt, na de gemotiveerde adviezen van de Vlaamse Nutsregulator en het VEKA te hebben verkregen, de aanvragen van de kandidaat-beheerders van de lokale cluster op alle aanwijzingscriteria (cfr. art. 18, punt 1° tot en met punt 8° CO2-besluit). De Vlaamse Regering neemt de **beslissing tot (voorwaardelijke) aanwijzing** ten laatste negen maanden na het verkrijgen van de gemotiveerde adviezen van het VEKA en de Vlaamse Nutsregulator over alle kandidaat-beheerders.

1.3.3. Adviesverlening door de Vlaamse Nutsregulator

16. Krachtens artikel 9 van het CO2-decreet wijst de Vlaamse Regering (pas) na advies van de Vlaamse Nutsregulator een beheerder van de lokale cluster aan.

³ <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?NUMAC=2025001819¶m=inhoud>

17. Zoals in paragraaf 1.3.2 wordt aangegeven, heeft de Vlaamse Nutsregulator een adviesplicht krachtens artikel 17, §1 van het CO2-besluit. Meer specifiek gaat het om:

- een **gemotiveerd advies** overmaken m.b.t. het voldoen, door de kandidaat-beheerder van de lokale cluster, aan de **aanwijzingsvoorwaarden** vermeld in artikel 4 tot en met 11 van het CO2-besluit. Het gaat om:
 - het beschikken over voldoende financiële capaciteit (cfr. art. 5 CO2-besluit);
 - het beschikken over voldoende technische capaciteit (cfr. art. 6 CO2-besluit);
 - het beschikken over voldoende organisatorische capaciteit (cfr. art. 7 CO2-besluit);
 - het blijk geven van voldoende professionele betrouwbaarheid (cfr. art. 8-11 CO2-besluit);

Dit maakt het voorwerp uit van paragraaf 2.1 van dit advies.

- een **niet-bindende beoordeling** van het aanvraagdossier in het licht van de **aanwijzingscriteria**, vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 1° tot en met punt 3°, punt 5°, punt 7° en punt 8°. Het gaat om:
 - de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan (cfr. art. 18, 1° CO2-besluit);
 - de kwaliteit van de organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel (cfr. art. 18, 2° CO2-besluit);
 - de mate waarin contractuele engagementen of intentieverklaringen zijn verkregen van producenten, verbruikers of andere relevante partijen om aan te sluiten op of gebruik te maken van de lokale cluster (cfr. art. 18, 3° CO2-besluit);
 - de kwaliteit van het systeem van kwaliteitsbewaking en het systeem voor inspectie, monitoring en opvolging van mogelijke negatieve effecten op het milieu, met name voor wat betreft de uitstoot van broeikasgassen (cfr. art. 18, 5° CO2-besluit);
 - de bijdrage die de ontworpen lokale cluster zal leveren aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid (cfr. art. 18, 7° CO2-besluit);
 - hoe de kandidaat-beheerder van de lokale cluster de compatibiliteit van de lokale cluster met het vervoersnetwerk, andere lokale clusters en vervoersinfrastructuur in andere Gewesten, de Noordzee, andere Lidstaten en derde landen zal verzekeren, in het bijzonder wat betreft de verenigbaarheid van de kwaliteitsnormen van de koolstofdioxidestromen (cfr. art. 18, 8° CO2-besluit).

Dit maakt het voorwerp uit van paragraaf 2.2 van dit advies.

18. Naast de niet-bindende beoordeling van het aanvraagdossier in het licht van enkele aanwijzingscriteria (zie supra), **beoordeelt** de Vlaamse Nutsregulator – **op eigen initiatief** cfr. punt 14 – het aanvraagdossier ook in het licht van de **aanwijzingscriteria** vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 4° en 6°. Het gaat om:

- de mate waarin bestaande pijpleidingen worden hergebruikt bij de ontwikkeling van de lokale cluster (cfr. art. 18, 4° CO2-besluit);
- de ervaring van de kandidaat-beheerder van een lokale cluster met de bouw en het beheer van infrastructuur voor het vervoer van gasachtige producten die

openstaat voor derden of, bij gebreke daaraan, de vaardigheden waarvan de kandidaat-beheerder blijk kan geven met betrekking tot het beheer van infrastructuur voor vervoer van gasvormige producten die openstaat voor derden (cfr. art. 18, 6° CO2-besluit);

Dit maakt het voorwerp uit van paragraaf 2.3 van dit advies.

1.4. Antecedenten

19. Op 27 mei 2025 ontving de Vlaamse Nutsregulator van Fluxys c-grid Antwerp een **digitale kopie van het aanvraagdossier** dat op diezelfde dag door haar aan het VEKA werd bezorgd. Het voornoemde aanvraagdossier bestaat uit een begeleidend schrijven, een hoofddocument en 18 bijlagen (paragraaf 4.1).
20. Op 13 juni 2025 ontving de Vlaamse Nutsregulator van Fluxys c-grid Antwerp de passende bankverklaring die – gelet op de recente oprichting van Fluxys c-grid Antwerp – nog niet kon worden afgeleverd op het moment van indiening van het aanvraagdossier.
21. Op 24 juni 2025 ontving de Vlaamse Nutsregulator van het VEKA per e-mail de **notificatie** dat het voornoemde aanvraagdossier op 24 juni 2025 door het VEKA volledig werd verklaard.
22. Op 30 juni 2025 vroeg de Vlaamse Nutsregulator per brief aan Fluxys c-grid Antwerp om hem conform art. 17, §3 van het CO2-besluit binnen 10 dagen de **bijkomende informatie** te verstrekken die hij in het kader van zijn onderzoek voor de opmaak van zijn advies nodig acht. Deze vraag om bijkomende informatie werd als bijlage aan de voornoemde brief toegevoegd. Op 2 juli 2025 werd tevens een kopie van deze brief door de Vlaamse Nutsregulator aan het VEKA bezorgd.
23. Op 10 juli 2025 ontving de Vlaamse Nutsregulator per e-mail **antwoord** van Fluxys c-grid Antwerp op de vraag om bijkomende informatie te verstrekken. Deze e-mail bevatte in bijlage een document met antwoorden van Fluxys c-grid Antwerp op de door de Vlaamse Nutsregulator gestelde vragen, en drie bijlagen ter ondersteuning van haar antwoorden.
24. Op 18 augustus 2025 bezorgde Fluxys c-grid Antwerp per e-mail de resultaten van de ‘Call for Market Interest’ voor de exitlocaties aan de Vlaamse Nutsregulator, nadat die laatste per e-mail van 5 augustus 2025 vroeg om deze resultaten te bezorgen en hierbij tevens te duiden hoe deze resultaten werden geïntegreerd in de raming van de capaciteitsbehoefte voor de lokale cluster in het aanvraagdossier (zie punt 98).

2. Bespreking

2.1. Aanwijzingsvoorwaarden

25. We **motiveren** of de kandidaat-beheerder voldoet aan de aanwijzingsvoorwaarden vermeld in artikel 4 tot en met 11 van het CO2-besluit.

2.1.1. Voldoende financiële capaciteit

2.1.1.1 Beschrijving van de voorwaarde

26. Conform artikel 4 van het CO2-besluit moet de kandidaat-beheerder van een lokale cluster beschikken over voldoende financiële capaciteit om de activiteiten als beheerder van een lokale cluster uit te oefenen.
27. Artikel 5, §1 van het CO2-besluit bepaalt dat een kandidaat-beheerder van een lokale cluster over voldoende financiële capaciteit beschikt wanneer hij aantoont over **voldoende financiële middelen** te beschikken of te kunnen beschikken om een lokale cluster te ontwikkelen en uit te baten op een efficiënte en economisch rendabele wijze, rekening houdend met de decretale taken van een beheerder van een lokale cluster.
28. Artikel 5, §2 van het CO2-besluit bepaalt op basis van **welke documenten** de beoordeling van de financiële capaciteit gebeurt. Het ministerieel besluit van 28 februari 2025 vermeldt de opsomming van diezelfde documenten. Deze worden in de navolgende paragraaf besproken.

2.1.1.2 Beschrijving van de ontvangen documenten

29. In wat volgt, beschrijven we voor elk van de documenten vermeld in art. 5, §2 van het CO2-besluit (en het ministerieel besluit van 28 februari 2025) welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:
- **passende bankverklaringen**
→ de bankverklaring werd aangevraagd, maar kon, gelet op de recente oprichting van Fluxys c-grid Antwerp⁴, nog niet worden afgeleverd op het moment van indiening van het aanvraagdossier. Op 13 juni 2025 werd de passende bankverklaring bezorgd door Fluxys c-grid Antwerp, deze bevindt zich in bijlage 1 van het aanvraagdossier.
 - **balansen, uittreksels uit de balansen of jaarrekeningen, als de wetgeving van het land waar de kandidaat-beheerder gevestigd is de bekendmaking van de balansen voorschrijft**
→ gezien de recente oprichting van Fluxys c-grid Antwerp is het voor haar niet mogelijk om eigen balansen of jaarrekeningen voor te leggen. Bijlage 2 van het aanvraagdossier bevat daarom de meest recente jaarrekening van de hoofdaandeelhouder van Fluxys c-grid Antwerp, Fluxys Belgium NV (hierna "Fluxys Belgium").
 - **voor zover beschikbaar, een verklaring over de omzet van de laatste drie boekjaren**
→ gezien de recente oprichting van Fluxys c-grid Antwerp is het voor haar niet mogelijk om een verklaring over de omzet van de laatste drie boekjaren aan te leveren. In sectie

⁴ De vennootschap werd opgericht krachtens akte verleden voor notaris Peter Van Melkebeke te Brussel op 19 mei 2025, neergelegd ter bekendmaking in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

4.1.1 van het aanvraagdossier wordt daarom een overzicht gegeven van de statutaire omzet, bedrijfsopbrengst en nettowinst van de laatste drie boekjaren van Fluxys Belgium.

- **voor zover beschikbaar, een recent ratingrapport van een kredietbeoordelingsbureau, of evenwaardige nota waarbij de kredietwaardigheid van de kandidaat-beheerder door een derde partij wordt beoordeeld**
→ zowel Fluxys c-grid Antwerp als Fluxys Belgium beschikken niet over een ratingrapport of evenwaardige nota. Daarom worden in sectie 4.1.1 van het aanvraagdossier door Fluxys c-grid Antwerp enkele financiële ratio's uit het geauditeerde jaarverslag van Fluxys Belgium weergegeven, alsook een grafiek die de ratio van de netto schuld ten opzichte van de geregleerde activabasis weergeeft.
- **een gedetailleerd ondernemingsplan, dat volgende elementen bevat: (a) de verschillende assumpties op basis waarvan het plan werd opgebouwd, (b) een gedetailleerde cashflowberekening, (c) het gehanteerde kostentoerekeningsmodel voor zowel directe als indirecte kosten, met de gehanteerde verdeelsleutels wanneer er beroep wordt gedaan op financiële draagkracht van verbonden vennootschappen, (d) de vooropgestelde principes inzake kapitalisatie, (e) het vooropgestelde financieringsbeleid inzake de invulling van de toekomstige financieringsbehoeften, (f) voor zover relevant, het vooropgestelde dividendbeleid, (g) voor zover relevant, een toelichting hoe eventuele subsidies op efficiënte wijze zullen worden ingezet**
→ voor de financiële aspecten van het gedetailleerde ondernemingsplan wordt door Fluxys c-grid Antwerp verwezen naar sectie 5.1.3. van het aanvraagdossier. Tegelijk wordt in sectie 5.1.3. gesteld dat het financieel plan moet worden beschouwd als een voorlopig en indicatief plan dat na interactie met de bevoegde instanties en de markt verder zal worden verfijnd en aangepast.
- **een risicoanalyse van de activiteiten van de kandidaat-beheerder en de mogelijke impact op de kredietwaardigheid van de kandidaat-beheerder**
→ bijlage 15 van het aanvraagdossier bevat een risicoanalyse die de potentiële risico's in kaart brengt op drie domeinen: markt en commercieel, infrastructuur en financieel.

30. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende gegevens en inlichtingen:

- **gedetailleerde toelichting over het gehanteerde kapitalisatieprincipe en hoe forfaitaire bedragen (zoals [REDACTED] van de samenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium) toelaten om na te gaan welk gedeelte van de OPEX in aanmerking komt voor kapitalisatie**

[REDACTED]

- **gedetailleerde toelichting over het passend rendement en hoe dit zich verhoudt tot het aanvaardbaar risk-return evenwicht**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat deze assumpties

ramingen zijn die moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief en in samenspraak met de Vlaamse Nutsregulator dienen uitgeklaard te worden indien Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen.

- **gedetailleerde toelichting over het dividendbeleid en hoe dit zich verhoudt tot het dividendbeleid in [REDACTED] in de aandeelhoudersovereenkomst**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat deze assumpties ramingen zijn die moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]
- **gedetailleerde toelichting over het afschrijvingsprincipe**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat afschrijvingen à rato van de onderschreven capaciteit het beste de consumptie van economische voordelen in een ontwikkelingsmarkt weerspiegelen en dat een periode van 20 jaar gebaseerd is op de geschatte looptijd van de langste contracten. Ze wijst er wel op dat deze assumpties ramingen zijn die moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief en in samenspraak met de Vlaamse Nutsregulator dienen uitgeklaard te worden indien Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen.
- **gedetailleerde toelichting over de evolutie van de jaarlijkse omzet**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat dit afhankelijk is van de gereserveerde capaciteiten. Ze wijst er wel op dat assumpties inzake omzet, tariefmodel en eenheidstarief ramingen zijn die moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief en in samenspraak met de Vlaamse Nutsregulator dienen uitgeklaard te worden indien Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen.
- **omtrent de toegekende subsidies: (i) toelichting bij de voorwaarden verbonden aan de definitieve toekenning van de subsidies, (ii) bezorgen van de integrale CEF-beslissingen indien van toepassing, (iii) duiding geven bij de finale audit indien van toepassing, (iv) toelichting omtrent de verrekening van subsidies en (v) toelichting omtrent de verrekenende subsidiebedragen in de betalingsmijlpalen**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp de gevraagde toelichting en bezorgde ons hierbij ook documentatie ter staving.
- **omtrent de financieringsvoorwaarden: (i) gedetailleerde toelichting bij de voorwaarden voor het voorzien van de nodige financiële middelen door de aandeelhouders aan Fluxys c-grid Antwerp (positieve kosten-batenanalyse en aanvaardbaar risk-return evenwicht), rekening houdend met [REDACTED] van de aandeelhoudersovereenkomst waar bepalingen zijn opgenomen inzake de toekomstige financiering van de vennootschap door de aandeelhouders en waarin voormelde financieringsvoorwaarden niet terugkomen en (ii) de overeenkomsten bezorgen waaruit de door de aandeelhouders aan Fluxys c-grid Antwerp gestelde voorwaarden kunnen afgeleid worden**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat de financieringsvoorwaarden verder uitgeklaard dienen te worden met de Vlaamse Nutsregulator nadat Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster in Antwerpen. De modaliteiten [REDACTED] betreffen de enige reeds gemaakte afspraken tussen aandeelhouders en Fluxys c-grid Antwerp. [REDACTED]

- **bezorgen van (i) de finale investeringsbeslissing die in maart 2025 werd genomen voor fase 1a en (ii) de positieve kosten-batenanalyse waarvan we vermoeden dat deze voorafging aan voormelde FID**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 deelde Fluxys c-grid Antwerp geen documenten, wel lichtte ze toe dat de finale investeringsbeslissing voor fase 1a werd genomen op basis van de gehanteerde tarieven en het verwachte rendement en dat deze beslissing een strategische pre-investering vormt die bedoeld is als eerste stap in de ontwikkeling van de toekomstige lokale cluster.

- [Redacted text block]

- **een sensitiviteitsanalyse op de illustratieve balans en resultatenrekening**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat de assumpties inzake sensitiviteitsberekeningen gehanteerd in het aanvraagdossier ramingen zijn die, gelet op het feit dat de CO2-markt in volle ontwikkeling is, moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief. Indien Fluxys c-grid Antwerp aangewezen wordt als beheerder, dienen de sensitiviteitsberekeningen verder uitgewerkt te worden rekening houdend met de manier waarop de CO2-markt zich ontwikkelt.

2.1.1.3 Beoordeling financiële capaciteit

2.1.1.3.1 Algemeen

31. In sectie 5.1.1 van het aanvraagdossier wordt door Fluxys c-grid Antwerp toelichting gegeven bij het netwerk dat ze als beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied in verschillende fases wil realiseren:

- **Fase 1a** betreft de ontwikkeling van het noordelijke stuk op de rechter Scheldeoever (Zandvliet-Lillo) en de Schelde kruising. De nodige omgevingsvergunningen voor Zandvliet-Lillo werden in 2023 verkregen. De vergunningen voor de Schelde kruising zijn aangevraagd en worden verwacht na de zomer van 2025. Op basis van de huidige plannen zouden deze werken afgerond moeten zijn tegen eind 2026. In maart 2025 werd de investeringsbeslissing voor fase 1a genomen.
- **Fase 1b** betreft de ontwikkeling van de connectie met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal (Blauwgarendijk-Bevrijdingsdok) en de connectie met het Vlaamse CO2-vervoersnetwerk (Kallo-Lillo), met inbegrip van maatregelen die toelaten om de CO2-stromen waar nodig te monitoren en bij te houden. De nodige omgevingsvergunning voor de verbinding van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal werd in 2023 verkregen. Fase 1b zal worden ontwikkeld in lijn met de ontwikkeling van de 'Antwerp@C

CO2 Export Hub' liquefactieterminal en op basis van de concrete marktvraag. Op basis van de huidige informatie wordt de finale investeringsbeslissing van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal genomen eind 2025/begin 2026. Fase 1b zou samen met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal operationeel zijn tegen midden 2029.

- **Fase 2** betreft verdere uitbreiding van het netwerk naar geïnteresseerde klanten in het zuiden en westen van het Antwerpse havengebied en de verbinding met het CO2-vervoersnetwerk in Nederland. De ontwikkeling van deze tweede fase zal afhangen van de marktontwikkeling.

32. Fluxys c-grid Antwerp werd op 19 mei 2025 opgericht waarbij de aandeelhouders sinds de oprichting [REDACTED] hebben geplaatst, waarvan [REDACTED]. Deze middelen moeten verzekeren dat Fluxys c-grid Antwerp over voldoende financiële middelen beschikt om het eerste gedeelte van fase 1a te bouwen. Voor het najaar van 2025 zouden in lijn met de verwachte financiële noden de resterende volstorting voorzien zijn.
33. Naast het volstorte kapitaal heeft Fluxys c-grid Antwerp toegang tot middelen die voortkomen uit **toegekende subsidies**. Deze subsidies werden in het verleden aangevraagd door Fluxys Belgium maar zullen bij Fluxys c-grid Antwerp in rekening worden gebracht. De verschillende subsidies worden in meer detail beschreven in sectie 5.1.3.1 van het aanvraagdossier. Hieruit blijkt dat ~15 miljoen euro subsidies reeds door Fluxys Belgium werden ontvangen en met Fluxys c-grid Antwerp kunnen verrekend worden. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp meer duiding bij de voorwaarden verbonden aan de definitieve toekenning van de subsidies.
34. Deze middelen zullen in eerste instantie worden ingezet met het oog op de ontwikkeling van fase 1a van de lokale cluster. In maart 2025 werd de **finale investeringsbeslissing voor fase 1a** genomen als strategische pre-investering die bedoeld is als eerste stap in de ontwikkeling van de lokale cluster. In haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat de investeringsbeslissing werd genomen op basis van de gehanteerde tarieven en het verwachte rendement. Ondanks onze vraag ontvingen we echter geen verdere documentatie van de betreffende investeringsbeslissing.
35. Bovendien leiden we uit de aandeelhoudersovereenkomst af dat de **aandeelhouders** zich **akkoord** verklaarden met de **financiering van de volgende werkzaamheden**:
 - Ontwikkeling van het **noordelijke stuk op de rechter Scheldeoever (Zandvliet-Lillo) en de Schelde Kruising** (~ fase 1a);
 - Ontwikkeling van de **verbinding met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal**;
 - **Meetstation** voor de verbinding met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal.

Daarbij wordt o.i. de financiering voor de ontwikkeling van fase 1a gegarandeerd. De financiering voor de ontwikkeling van de overige bovenvermelde werkzaamheden (m.n. verbinding en meetstation met 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal) is echter nog onder voorwaarde van een goedkeuring van de bestuursorganen van elk van de betreffende aandeelhouders. [REDACTED]

Merk in dit kader ook op dat de aangegeven financieringsgarantie niet volledig samenvalt met de voorziene ontwikkelingen in fase 1a en fase 1b zoals door Fluxys c-grid Antwerp wordt

voorzien. Wel laat de financiering toe om de ontwikkelingen in fase 1a te ontsluiten naar de exitlocatie van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal.

Verder voorziet de aandeelhoudersovereenkomst ook [REDACTED]

36. In de passende **bankverklaring** voor Fluxys c-grid Antwerp lezen we dat de bank, op basis van de gegevens waarover ze vandaag beschikt, geen ongunstige elementen heeft vastgesteld en dat Fluxys c-grid Antwerp tot op heden de financiële capaciteit heeft gehad om de contracten of projecten uit te voeren die haar werden toegewezen.
37. Inzake de beoordeling van de financiële capaciteit van Fluxys c-grid Antwerp wordt in sectie 5.1.3. van het aanvraagdossier gesteld dat het financieel plan moet worden beschouwd als een voorlopig en indicatief plan dat na interactie met de bevoegde instanties en markt verder zal worden verfijnd en aangepast. Ook wordt in het aanvraagdossier enkel voorzien in een **financieel plan voor fase 1** (fase 1a + fase 1b) van de lokale cluster. Het is uit het aanvraagdossier niet duidelijk waarom fase 2, die van start zou gaan na 2029, niet werd geïntegreerd in het financieel plan. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we Fluxys c-grid Antwerp om verduidelijking m.b.t. het gebrek aan details inzake fase 2. In haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat het verstrekken van meer gedetailleerde informatie met name zal gebeuren in het kader van de voorschriften in artikel 19 van het CO2-decreet en hoofdstuk 2 van het CO2-besluit, waaruit zij afleidde dat een indicatief ontwikkelingsplan voor het eerst twee jaar na de benoeming van de beheerder van de lokale cluster dient aangeleverd te worden door die beheerder.
38. Om te voldoen aan de betreffende aanwijzingsvoorwaarde kan de kandidaat-beheerder zich op grond van de bepalingen in artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit ook beroepen op de **economische en financiële draagkracht van verbonden vennootschappen**. Toch willen we onder de aandacht brengen dat de economische en financiële draagkracht van verbonden vennootschappen geen garanties biedt voor de financiële capaciteit van de kandidaat-beheerder. Enkel door juridisch afdwingbare verbintenissen van de verbonden vennootschap(pen) ten aanzien van de kandidaat-beheerder betreffende de terbeschikkingstelling van de nodige financiële middelen van de verbonden vennootschappen, kan de kandidaat-beheerder deze inzetten voor de ontwikkeling, de bouw en het beheer van de lokale cluster.

De in punt 35 goedgekeurde financiering door de aandeelhouders biedt naar ons oordeel alvast dergelijke garantie voor de betreffende werkzaamheden.

Uit secties 5.1.3.1 en 5.1.3.2 van het aanvraagdossier leiden we af dat Fluxys c-grid Antwerp voor de ontwikkeling van de lokale cluster volledig wil steunen op de financiële inzet van de met haar verbonden vennootschappen. Zo wordt in de assumpties en simulatie m.b.t. het financieel plan voor fase 1 aangegeven dat: *"[...] hebben de aandeelhouders van Fluxys c-grid Antwerp de ambitie ervoor te zorgen dat Fluxys c-grid Antwerp over de nodige financiële middelen beschikt die nodig zijn om haar ondernemingsplan uit te voeren, voor zover de voorziene investeringen ontwikkeld werden op basis van de marktbehoeften zoals momenteel ingeschat en op voorwaarde (i) van een finale investeringsbeslissing op basis van een positieve kosten-batenanalyse en (ii) een aanvaardbaar risk-return evenwicht en dit rekening houdend met verbintenissen van marktpartijen vervolledigd met eventuele gepaste risico-mitigerende maatregelen (bv. subsidies)."* en *"[...] [REDACTED]"*

██████████.” We stellen echter vast dat in het aanvraagdossier geen verdere details worden voorzien inzake de **door de aandeelhouders gestelde voorwaarden voor financiering**. De voorwaarden doen ons bovendien vermoeden dat met de aandeelhouders afspraken werden gemaakt betreffende de financiering van Fluxys c-grid Antwerp. Ook tussen verbonden vennootschappen verwachten we namelijk dat juridisch afdwingbare afspraken worden gemaakt wanneer de ene vennootschap financiering ten aanzien van de andere ter beschikking stelt.

Per brief van 30 juni 2025 vroegen we Fluxys c-grid Antwerp om ons deze eventuele overeenkomsten te bezorgen en de gestelde voorwaarden gedetailleerd toe te lichten.

In het antwoord van 10 juli 2025 werd verduidelijkt dat de modaliteiten ██████████ van de **aandeelhoudersovereenkomst** de enige reeds gemaakte afspraken tussen aandeelhouders omtrent toekomstige financiering betreffen. ██████████

██████████ Betreffende de **positieve kosten-batenanalyse** verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat deze gedetailleerd zal worden uitgevoerd door de aandeelhouders, rekening houdend o.a. met de marktverbintenissen en hun impact op de verwachte tarieven, de risico-mitigerende maatregelen en het verwachte rendement, maar dat deze aspecten verder uitgeklaard dienen te worden rekening houdende met de verdere ontwikkeling van de CO2-markt en in samenspraak met de Vlaamse Nutsregulator. Betreffende het **aanvaardbaar risk-return evenwicht** verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat dit zorgt voor een juist evenwicht tussen de gelopen risico's, de risico-mitigerende maatregelen, marktverbintenissen en het behaalde rendement. De assumpties die hierover gehanteerd worden in het aanvraagdossier moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief en deze analyse zal bij toekomstige investeringen ontwikkeld worden in samenspraak met de Vlaamse Nutsregulator.

2.1.1.3.2 Assumpties

39. In het aanvraagdossier wordt aldus enkel voor **fase 1** van het ontwikkelingsplan toelichting gegeven bij de financiële assumpties. Alle assumpties en hypothesen voor deze eerste fase zullen volgens Fluxys c-grid Antwerp regelmatig moeten bijgewerkt worden, en zijn gebaseerd op de ervaring die Fluxys Belgium heeft opgebouwd in haar rol als aardgasvervoersnetbeheerder, haar marktbevraging (behandeld in sectie 5.1.1.1 van het aanvraagdossier) en haar begrip van het huidige regelgevend kader.
40. Met het oog op de beoordeling van de financiële capaciteit zijn de **voornaamste assumpties en hypothesen**: (a) eerste indicatieve ramingen inzake kapitaalsvereisten (hierna “CAPEX-vereisten”) tot en met 2029 ter hoogte van ██████████ in nominale termen; (b) operationele kosten ter hoogte van ██████████ van de CAPEX-vereisten; (c) ~15 miljoen euro te verrekenen subsidies van de ~28 miljoen euro toegekende subsidies; (d) een passend rendement, (e) het dividendbeleid waarbij dividenden uitsluitend na aanvang van de exploitatieperiode worden uitgekeerd, wanneer het nettoresultaat positief is en de kaspositie dit toelaat. Indien het overgedragen nettoresultaat onvoldoende is, kan het overschot worden uitgekeerd in de vorm van een kapitaalvermindering; (f) financiering van de CAPEX-vereisten uitsluitend door een combinatie van subsidies en kapitaalinjecties door de aandeelhouders van Fluxys c-grid Antwerp.

Per brief van 30 juni 2025 vroegen we Fluxys c-grid Antwerp enkele van deze assumpties verder toe te lichten. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat de

meeste van de betreffende assumpties ramingen zijn die, gelet op het feit dat de CO2-markt in volle ontwikkeling is, moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief.

Betreffende de **subsidies** wordt in voetnoot 53 op pagina 62 aangegeven dat een toelichting rond efficiënt gebruik van subsidies minder relevant is, aangezien deze gebruikt worden om de CAPEX te compenseren. De reeds toegekende subsidies zijn:

- **~2 miljoen euro** Europese subsidies (CEF) voor studies voor 'Antwerp CO2 Collection Network and Cross-border Pipeline';
- **~26 miljoen euro** Europese subsidies (CEF) voor de pijpleiding op de rechteroever en de connectie met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal;
- **~0,4 miljoen euro** Vlaamse subsidies (VLAIO) voor de pijpleiding op de rechteroever en de connectie met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal.

We wijzen erop dat de efficiënte inzet van deze subsidies mede wordt gegarandeerd door de opvolging die gebeurt door de partij die de subsidie heeft uitgereikt.

41. Voor **fase 2** wordt in het aanvraagdossier enkel aangegeven dat de totale CAPEX-vereisten worden geraamd op [REDACTED], gebaseerd op haalbaarheidsstudies van de momenteel geplande trajecten van de netwerkontwikkeling. In haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat het verstrekken van meer gedetailleerde informatie inzake fase 2 met name zal gebeuren in het kader van de voorschriften in artikel 19 van het CO2-decreet en hoofdstuk 2 van het CO2-besluit.

2.1.1.3.3 Indicatieve balans, resultatenrekening en kasstroomberekening

42. Het aanvraagdossier bevat in sectie 5.1.3.2 enkel een indicatieve balans, resultatenrekening en kasstroomberekening voor **fase 1** van de ontwikkeling van de lokale cluster, telkens voor de periode 2024-2050. Daarbij ontbreekt het in de financiële simulaties voor een aantal parameters aan **details inzake de onderliggende berekeningen**. Zo laat de hoogte van de jaarlijkse omzet niet toe om inzicht te krijgen in het veronderstelde tariefmodel en gehanteerde eenheidstarief, of is verdere duiding nodig bij het gehanteerde afschrijvingsprincipe:
 - Wat het gehanteerde **eenheidstarief** betreft, kunnen we uit het aanvraagdossier enkel de kernprincipes afleiden, zijnde (i) capaciteitsbasis, (ii) kostenreflectiviteit en (iii) nivellering & indexatie. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we een gedetailleerde toelichting, waarbij Fluxys c-grid Antwerp in haar antwoord van 10 juli 2025 aangaf dat de assumpties inzake omzet, tariefmodel en eenheidstarief in het aanvraagdossier ramingen zijn die moeten worden beschouwd als voorlopig en indicatief.
 - Wat het vooropgestelde **afschrijvingsprincipe** betreft, leert het aanvraagdossier ons dat in het financieel plan wordt aangenomen dat de contracten met netgebruikers voor een periode van 20 jaar lopen. Vanuit die optiek wordt voor de afschrijvingen een volume gebaseerd principe over 20 jaar naar voor gedragen. Na per brief van 30 juni 2025 gedetailleerde toelichting te vragen, gaf Fluxys c-grid Antwerp in haar antwoord van 10 juli 2025 aan dat de assumpties inzake het afschrijvingsprincipe in het aanvraagdossier ramingen zijn die moeten worden beschouwd als voorlopig en indicatief.

Deze elementen kaderen binnen de tariefbevoegdheid van de Vlaamse Nutsregulator en zullen binnen dat kader verder behandeld worden.

43. Op basis van de aangeleverde **financiële gegevens** (balans, resultatenrekening en kasstroomberekening) maakten we **voor fase 1** van de ontwikkeling van de lokale cluster een **kwantitatieve beoordeling** van de financiële robuustheid en dit aan de hand van verschillende financiële ratio's. Hiervoor vallen we echter niet terug op de financiële ratio's zoals gehanteerd door het kredietbeoordelingsbureau Moody's in haar rating methodologie voor gereguleerde elektriciteits- en gasnetwerken⁵. De reden is dat de financiële ratio's die daar gehanteerd worden⁶ weinig betekenisvol zijn in de financiële simulatie van Fluxys c-grid Antwerp aangezien (i) in het financieel plan wordt verondersteld dat geen schulden worden aangegaan en (ii) in de bouwperiode van de lokale cluster geen kasopbrengsten worden gegenereerd. Op basis van de aangeleverde financiële gegevens oordelen we:

- Wat betreft de financiële structuur (solvabiliteit) scoort Fluxys c-grid Antwerp sterk. Het solvabiliteitspercentage⁷ en de debt-to-equity ratio⁸ blijven op een goed niveau, gezien de assumptie om uitsluitend met eigen vermogen te financieren.
- In de beginjaren vertonen de liquiditeitsratio's, zoals de current ratio⁹, cash ratio¹⁰ en operationele kasstroomratio¹¹ een zwak beeld. Dit aangezien de kandidaat-beheerder in de bouwperiode geen inkomsten genereert. Pas na de ingebruikname van het vervoersnetwerk kan de beheerder inkomsten genereren. Daardoor verbeteren deze ratio's aanzienlijk vanaf 2030, wat wijst op een gezonde liquiditeitspositie naarmate de activiteiten op gang komen.
- De rendabiliteit evolueert geleidelijk positief. Het rendement op activa¹² (ROA) en het rendement op eigen vermogen¹³ (ROE) zijn in de beginjaren negatief of laag en evolueren vanaf 2035-2040 positief. We ontvingen ook na onze bijkomende vragen echter geen inzichten in de veronderstellingen van Fluxys c-grid Antwerp inzake het gehanteerde passende rendement.

Samenvattend toont de beoordeling op basis van de beperkt onderbouwde cijfers aan dat de kandidaat-beheerder in de bouwperiode enkele uitdagingen kent op vlak van liquiditeit hetgeen haar afhankelijkheid van de voldoende financiering vanuit de aandeelhouders opnieuw bevestigt.

44. Om die reden zijn we op basis van de ontvangen documenten ook de **financiële robuustheid van de meerderheidsaandeelhouder Fluxys Belgium** nagegaan. Op basis van de statutaire jaarrekening van Fluxys Belgium voor de twee laatst beschikbare boekjaren, zijnde 2023 en 2024, maakten we een beoordeling op basis van eigen berekende financiële ratio's zoals gehanteerd door het kredietbeoordelingsbureau Moody's in haar rating methodologie voor gereguleerde elektriciteits- en gasnetwerken. De vier ratio's die in deze rating methodologie worden gehanteerd zijn *'Funds From Operations Interest Coverage'*, *'Net Debt/Regulatory Asset Base'*, *'Funds From Operations/Net Debt'* en *'Retained Cash Flow/Net Debt'*. De telkens sterke scores op deze ratio's bevestigen voor ons de financiële robuustheid van Fluxys Belgium.

⁵ <https://ratings.moodys.com/api/rmc-documents/386754/>

⁶ *'Funds From Operations Interest Coverage'*, *'Net Debt/Regulatory Asset Base'*, *'Funds From Operations/Net Debt'* en *'Retained Cash Flow/Net Debt'*.

⁷ Solvabiliteitspercentage = Eigen vermogen / Totaal vermogen * 100%

⁸ Debt-to-equity ratio = Vreemd vermogen / Eigen vermogen

⁹ Current ratio = Vlottende activa / Kortlopende schulden

¹⁰ Cash ratio = Liquiditeiten / Kortlopende schulden

¹¹ Operationele kasstroomratio = Operationele kasstroom / Kortlopende schulden

¹² Rendement op activa = Nettowinst / Totaal activa * 100%

¹³ Rendement op eigen vermogen = Nettowinst / Eigen vermogen * 100%

Verder wordt in sectie 5.1.3.1 van het aanvraagdossier aangegeven dat de **kredietwaardigheid van meerderheidsaandeelhouder Fluxys Belgium** onaangetast blijft na de integratie van de CO2-vervoersactiviteit. Verder illustreert Figuur 2 op pagina 18 van het aanvraagdossier een grafiek die de ratio van de netto schuld ten opzichte van de gereguleerde activabasis voor de periode 2025-2035 weergeeft en waaruit volgens Fluxys c-grid Antwerp blijkt dat de kredietwaardigheid van Fluxys Belgium in lijn is met de vereisten die worden besproken met de federale energieregulator CREG. Deze ratio werd overigens berekend rekening houdend met investeringen in het aardgasvervoersnetwerk, het waterstofvervoersnetwerk en CO2-vervoersinfrastructuur. We ontvingen echter geen verdere details inzake de onderliggende berekeningen en assumpties van de aangegeven grafiek. We wijzen er bovendien op dat de beoordeling van de kredietwaardigheid van Fluxys Belgium na integratie van de activiteiten inzake CO2 niet enkel o.b.v. deze ratio kan gebeuren.

45. Hoewel wordt overwogen om fase 2 te ontwikkelen na 2029, wordt in het aanvraagdossier **niet voorzien in financiële simulaties voor fase 2.**

2.1.1.3.4 Risicoanalyse

46. Bijlage 15 van het aanvraagdossier bevat een risicoanalyse die **voor fase 1 de potentiële risico's** in kaart brengt op drie domeinen: markt & commercieel, infrastructuur en financieel. Voor elk van de domeinen worden enkele factoren geïdentificeerd, waarvoor telkens een indicatie wordt gegeven van de waarschijnlijkheid dat deze situatie zich voordoet, wat de impact zou zijn van deze gebeurtenis en wat het residuele risico is na het nemen van mitigerende maatregelen. Deze indicatie gebeurt aan de hand van de termen 'low', 'medium' of 'high'.

Er wordt daarbij echter niet voorzien in een **sensitiviteitsanalyse** op de illustratieve balans en resultatenrekening. De risicoanalyse in het aanvraagdossier bevat dan ook onvoldoende kwantitatieve gegevens om gemotiveerd te kunnen oordelen over de mogelijke impact van de risico's op de financiële capaciteit van Fluxys c-grid Antwerp. Per brief van 30 juni 2025 verzochten we Fluxys c-grid Antwerp om ons alle sensitiviteitsberekeningen te bezorgen die voorhanden zijn. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat de assumpties inzake sensitiviteitsberekeningen gehanteerd in het aanvraagdossier ramingen zijn die voorlopig en indicatief zijn. Indien Fluxys c-grid Antwerp aangewezen wordt als beheerder, willen ze de sensitiviteitsberekeningen verder uitwerken rekening houdend met de manier waarop de CO2-markt zich ontwikkelt.

47. Voor **fase 2** wordt in het aanvraagdossier **niet voorzien in een risicoanalyse.**

2.1.1.4 Conclusie

48. Een kandidaat-beheerder kan zich overeenkomstig artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit beroepen op de economische en financiële draagkracht van de met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen om te voldoen aan de voorwaarde van voldoende financiële capaciteit. Gelet op de voornoemde bepaling en de bepalingen in artikel 5 van het CO2-besluit, oordelen we, op basis van de verkregen documenten en inlichtingen, dat de kandidaat-beheerder over **voldoende financiële capaciteit** beschikt om, rekening houdend met de decretale taken van een beheerder van een lokale cluster, de lokale cluster in het Antwerpse havengebied te ontwikkelen en uit te baten.

49. Ondanks de investeringsbeslissing voor fase 1a van de ontwikkeling van de lokale cluster blijkt uit de verkregen documenten en toelichtingen dat de kandidaat-beheerder voor de ontwikkeling van fase 1b en fase 2 van de lokale cluster afhankelijk is van de financiering door haar aandeelhouders. Rekening houdende met de voorlopige en indicatieve assumpties en de in het aanvraagdossier aangegeven financieringsvoorwaarden vanuit de aandeelhouders, adviseren we de Vlaamse Regering om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing van de kandidaat-beheerder, in uitvoering van artikel 3, derde lid van het CO2-besluit, minstens tot vijf jaar na de ingebruikname van de lokale cluster (de zogenaamde ‘Commercial Operation Date’ of COD) zowel t.a.v. de Vlaamse minister bevoegd voor Energie als de Vlaamse Nutsregulator te voorzien in een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni). Daarbij lijken ons alvast minstens volgende elementen van belang:

- een gedetailleerd lange termijn financieel plan, waarbij tevens de kredietwaardigheid van de kandidaat-beheerder wordt beoordeeld;
- een risicoanalyse van de activiteiten van de kandidaat-beheerder en de mogelijke impact op de kredietwaardigheid van de kandidaat-beheerder, inclusief sensitiviteitsanalyses op de balans en resultatenrekening;
- de integrale notulen van alle (i) algemene vergaderingen, (ii) raden van bestuur en (iii) vergaderingen in het kader van het dagelijks bestuur.

2.1.2. Voldoende technische capaciteit

2.1.2.1. Beschrijving van de voorwaarde

50. Conform artikel 4 van het CO2-besluit moet de kandidaat-beheerder van een lokale cluster beschikken over voldoende technische capaciteit om de activiteiten als beheerder van een lokale cluster uit te oefenen.
51. Artikel 6, §1 van het CO2-besluit bepaalt dat een kandidaat-beheerder van een lokale cluster over voldoende technische capaciteit beschikt wanneer hij **aantoont ervaring te hebben met de ontwikkeling, de bouw en het beheer van vervoersinfrastructuur voor gasvormige producten**.
52. Artikel 6, §2 van het CO2-besluit bepaalt op basis van welke documenten de beoordeling van de technische capaciteit gebeurt. Het ministerieel besluit van 28 februari 2025 vermeldt de opsomming van diezelfde documenten. Deze worden in de navolgende paragraaf besproken.

2.1.2.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

53. In wat volgt, beschrijven we voor elk van de documenten vermeld in artikel 6, §2 van het CO2-besluit (en het ministerieel besluit van 28 februari 2025) welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:
- ***een lijst met de relevante studie- en beroepskwalificaties van de personeelsleden***
→ bijlage 5 van het aanvraagdossier bevat een niet-exhaustieve en illustratieve samenvatting van biografieën van werknemers binnen Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink NV (hierna “Pipelink”) die potentieel hun diensten zullen leveren aan Fluxys c-grid Antwerp. Hoe dit kan gebeuren staat beschreven in afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten die door Fluxys c-grid Antwerp met elk van deze partijen werd afgesloten, en als bijlage 17 aan het aanvraagdossier werden toegevoegd.

- ***een lijst met de belangrijkste activiteiten in de laatste drie jaar waaruit blijkt dat de kandidaat-beheerder ruime ervaring heeft met het beheer van vervoersinfrastructuur voor gasvormige producten***
→ gezien de recente oprichting van Fluxys c-grid Antwerp wordt in sectie 4.1.2 van het aanvraagdossier verwezen naar de belangrijkste activiteiten die in de laatste drie jaar door Fluxys Belgium, Pipelink en Air Liquide Industries Belgium NV (hierna “Air Liquide”) werden uitgevoerd.
- ***een verklaring die de vermelding bevat van de werktuigen, het materiaal en de technische uitrusting waarover de beheerder van de lokale cluster beschikt voor het beheer van de lokale cluster en voor de activiteiten inzake databeheer***
→ in sectie 4.1.2 van het aanvraagdossier wordt in detail ingegaan op de werktuigen, het materiaal en de technische uitrusting waarover Fluxys Belgium beschikt voor het beheer van het aardgasvervoersnetwerk en voor de activiteiten inzake databeheer. Fluxys c-grid Antwerp legt – o.a. door te verwijzen naar de dienstverleningsovereenkomst en de samenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium – uit hoe ze zowel toegang krijgt tot als gebruik kan maken van elk van deze werktuigen, materialen en technische uitrusting. Er wordt een oplijsting gemaakt van de systemen voor beheer en onderhoud, kathodische bescherming en ‘threat’-detectie, dispatching en monitoring, interventiecentrum en magazijn, buizenpark, labo en metering, ‘fleet’, ‘safety’, ‘integrity assessment’ met schraping, IT en data. Verder is ook voorzien in details over systemen voor technisch en commercieel beheer van Fluxys Belgium dewelke gebruikt kunnen worden door Fluxys c-grid Antwerp. Ook het aankoopbeleid van Fluxys Belgium en het beleid van de Fluxys groep inzake de behandeling van vertrouwelijke informatie worden toegelicht.
- ***voor zover relevant, een verklaring die de gemiddelde jaarlijkse personeelsbezetting en de omvang van het kader weergeeft tijdens de laatste drie jaar***
→ in sectie 5.6 van het aanvraagdossier wordt de personeelsorganisatie van Fluxys c-grid Antwerp toegelicht. Daarbij wordt inzicht gegeven in de samenstelling van de raad van bestuur, de organisatie van het toezicht op de dagelijkse activiteiten en de ondersteuning via gedeelde middelen uit de multidisciplinaire teams van Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Zowel de uitoefening van het toezicht op de dagelijkse activiteiten als de voormelde ondersteuning worden in een eerste fase opgenomen in het kader van de eerder vermelde dienstverleningsovereenkomsten.
- ***een verklaring waarin de technici of de technische diensten vermeld worden die, al dan niet deel uitmakend van de beheerder van de lokale cluster, ter beschikking staan van de kandidaat-beheerder van de lokale cluster voor het beheer van het de lokale cluster***
→ wat betreft technici en technische diensten wordt in sectie 5.6 van het aanvraagdossier toelichting gegeven bij de rol van Technical & Safety Manager die binnen Fluxys c-grid Antwerp zorgt voor de consolidatie van knowhow, operationele gereedheid, opvolging van vergunningen, beheer van de technische dienstverlening door externe partijen en veiligheid. Er zullen in uitvoering van de eerder vermelde dienstverleningsovereenkomsten ook technische diensten (beschreven in sectie 4.1.2 van het aanvraagdossier) geleverd worden door Fluxys Belgium.
- ***een lijst van de software die zal worden gebruikt voor het technisch beheer van de lokale cluster en een beschrijving van de manier waarop die software voldoet aan de vereisten voor informatieveiligheid***
→ een lijst van software (van Fluxys Belgium) gebruikt voor het technisch beheer van de

lokale cluster wordt beschreven in sectie 4.1.2 van het aanvraagdossier. Het voldoen aan de vereisten van informatieveiligheid wordt aangetoond door het Information Security Management System (ISMS) waarover Fluxys Belgium beschikt en dat ISO27001-gecertificeerd is. Bijlage 6 van het aanvraagdossier bevat dit certificaat. Ook zou Fluxys Belgium volgens het aanvraagdossier voldoen aan alle vereisten die worden opgelegd in het kader van de Europese regelgeving inzake 'Network Information Security' (NIS1-regelgeving) en Fluxys Belgium zou ook bezig zijn met de voorbereidingen om te voldoen aan de NIS2-regelgeving.

54. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende gegevens en inlichtingen:

- **volgende contracten/overeenkomsten inzake de ontwikkeling van fase 1a overmaken en duiden hoe ze zich t.o.v. elkaar verhouden:**

- **de constructieovereenkomst tussen Fluxys Belgium en de aannemer om deze werken uit te voeren;**
- **de materialen en capaciteiten voor fase 1a die in de eerste helft van 2024 door Fluxys Belgium werden vastgelegd bij de aannemers**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 bezorgde Fluxys c-grid Antwerp deze contracten/overeenkomsten niet. Wel verduidelijkte ze dat een constructieovereenkomst werd afgesloten tussen Fluxys Belgium en een aannemer in uitvoering van de constructiesamenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium. In het kader van deze constructieovereenkomst diende de aannemer zich ertoe te verbinden over de nodige capaciteiten te beschikken wanneer de werken van start zouden gaan. Om die reden werd ruim voorafgaandelijk aan de eigenlijke start van de werken een contract afgesloten met de aannemer.

- **voor volgende zaken toelichten hoe rekening werd gehouden met kostensynergie (m.n. bij de aanleg van waterstofinfrastructuur en CO2-infrastructuur) en hoe een correcte kostenscheiding wordt gegarandeerd:**

- **de vastgelegde materialen en capaciteiten;**
- **de constructieovereenkomst;**
- **de reeds uitgevoerde werken waarvan sprake in [REDACTED] van de samenwerkingsovereenkomst**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat voor de aanleg van waterstof- en CO2-vervoersleidingen wordt gewerkt met dezelfde aannemer, maar dat er wel aparte overeenkomsten werden afgesloten met deze aannemer en dat hierin voorzien wordt in aparte prijzen en aparte facturatiestromen. Bovendien worden de kosten met betrekking tot dienstverleningsovereenkomsten en niet-gereguleerde activiteiten (CO2 inbegrepen) in Fluxys Belgium door de CREG geanalyseerd, precies om ervoor te zorgen dat er geen kruissubsidiëring plaatsvindt. Ten slotte gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat de geraamde synergiën beperkt zijn aangezien de omvang van de waterstofinvesteringen naar beneden is bijgesteld, maar dat de aanleg onder de Schelde wel nog synergiën toelaat.

- **toelichting omtrent hoe het moment van eigendomsoverdracht van Fluxys Belgium aan Fluxys c-grid Antwerp wordt bepaald en hoe materialen en werken boekhoudkundig worden geregistreerd tot aan het moment van eigendomsoverdracht**

→ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]. Ontvangen facturen worden geregistreerd in activa in aanbouw, evenals te ontvangen facturen (op basis van de beste schatting van de voltooide maar nog niet gefactureerde werkzaamheden).

- **bijlagen [REDACTED] van de samenwerkingsovereenkomst**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 bezorgde Fluxys c-grid Antwerp deze bijlagen niet. Ze verwees naar de toelichting in het aanvraagdossier inzake de terbeschikkingstelling van de opgelijste werktuigen, materialen en technische uitrusting.
- **duiding omtrent hoe de toewijzing van kosten aan (i) de dienstverleningsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium en (ii) de samenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium zal worden georganiseerd, aangezien we uit [REDACTED] van voormelde dienstverleningsovereenkomst afleiden dat de kosten van de overeenkomst "[REDACTED]" omvat.**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkt Fluxys c-grid Antwerp dat er een aparte activiteit is opgericht in de analytische boekhouding van Fluxys Belgium waaraan alle kosten en inkomsten van Fluxys Belgium die te maken hebben met de lokale cluster worden toegewezen op basis van het bestaande kosten- en inkomstenallocatiesysteem. Op basis hiervan wordt het bedrag van de dienstverleningsovereenkomst bepaald (exclusief kosten die reeds vervat zitten in de samenwerkingsovereenkomst). De samenwerkingsovereenkomst heeft specifiek betrekking op de constructie van fase 1a en valt niet onder de kosten van de dienstverleningsovereenkomst.

2.1.2.3. Beoordeling technische capaciteit

55. Fluxys c-grid Antwerp beschikt niet over eigen ervaring voor de ontwikkeling, de bouw en het beheer van vervoersinfrastructuur. Uit sectie 4.1.2 van het aanvraagdossier wordt duidelijk dat Fluxys c-grid Antwerp kan steunen op:

- de activiteiten en expertise van **Fluxys Belgium** op het gebied van bouw, beheer, monitoring en dispatching van een nationaal *multi-shipper* netwerk, alsook het beheer van een gereguleerde markt met gelijke en niet-discriminerende behandeling;
- de activiteiten en expertise van **Pipelink** als eigenaar en beheerder van hogedrukleidingen in België;
- de activiteiten en expertise van **Air Liquide** inzake het ontwikkelen van infrastructuur voor het afvangen, liquefiëren en vervoeren van CO2 naar opslaglocaties.

56. Tegelijk lezen we dat – om zich verzekerd te weten van de toegang tot deze expertise – Fluxys c-grid Antwerp **dienstverleningsovereenkomsten** heeft afgesloten met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Fluxys c-grid Antwerp krijgt daarbij toegang tot de volgende diensten:

- **Fluxys Belgium:** [REDACTED]
- **Fluxys NV:** [REDACTED]
- **Pipelink:** [REDACTED]

We merken alvast op dat geen dienstverleningsovereenkomst werd afgesloten met Air Liquide, hoewel zij aandeelhouder is van Fluxys c-grid Antwerp en dat op haar activiteiten en

expertise zou worden gesteund. We gaan hier dieper op in bij de beoordeling van de organisatorische capaciteit in paragraaf 2.1.3.3.

57. In elk van de **dienstverleningsovereenkomsten** zijn [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

58. De **samenwerkingsovereenkomst** tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium voorziet,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

59. De bepalingen in de dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium geven, met het oog op de **ontwikkeling en bouw van fase 1a** van de lokale cluster, Fluxys c-grid Antwerp naar ons oordeel **voldoende toegang** tot de werktuigen, materiaal en technische uitrusting van Fluxys Belgium.

Voor de **ontwikkeling en bouw van de volgende fases** van de lokale cluster zijn de bepalingen in de dienstverleningsovereenkomsten volgens onze beoordeling echter **onvoldoende om deze toegang te garanderen**. In het aanvraagdossier wordt dan ook aangegeven dat het op het moment van indiening van het aanvraagdossier de bedoeling van Fluxys c-grid Antwerp is om voor de uitvoering van de volgende fases in de ontwikkeling van de lokale cluster te voorzien in analoge samenwerkingsovereenkomsten met Fluxys Belgium.

Ook voor het **beheer van de lokale cluster** is op basis van de huidige overeenkomsten, naar ons oordeel, **onvoldoende gegarandeerd** dat Fluxys c-grid Antwerp **toegang** heeft tot de werktuigen, materiaal en technische uitrusting van Fluxys Belgium. Dit aangezien de dienstverleningsovereenkomst [REDACTED]

Voor een verdere bespreking van de wijze waarop Fluxys c-grid Antwerp haar activiteiten organiseert, verwijzen we naar onze beoordeling van de organisatorische capaciteit in paragraaf 2.1.3.3.

60. Uiteraard staat Fluxys Belgium in België in voor het beheer van het aardgasvervoersnet en de opslaginstallaties voor aardgas, en valt ze om die reden voor de betreffende activiteiten onder het **regulatorisch toezicht van de CREG**. Rekening houdende met de voormelde overeenkomsten tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium moeten we tevens aandachtig zijn hoe het regulatorisch kader van de CREG voor Fluxys Belgium de activiteiten van Fluxys Belgium voor Fluxys c-grid Antwerp kunnen impacteren. Verder is voor de gereguleerde activiteiten van Fluxys Belgium kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten verboden overeenkomstig artikel 15/5bis, §5, 18° van de gaswet¹⁴.

Per brief van 30 juni 2025 vroegen we aan Fluxys c-grid Antwerp om in dit kader ook toe te lichten hoe door Fluxys Belgium de kostentoewijzing aan (i) de dienstverleningsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium enerzijds en (ii) de samenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium anderzijds zal worden georganiseerd. In haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkt Fluxys c-grid Antwerp dat er een aparte activiteit is opgericht in de analytische boekhouding van Fluxys Belgium waaraan alle kosten en inkomsten van Fluxys Belgium m.b.t. de CO2-activiteiten worden toegewezen op basis van het bestaande kosten- en inkomstenallocatiesysteem. Op basis hiervan wordt het bedrag van de dienstverleningsovereenkomst bepaald (exclusief kosten die reeds vervat zitten in de samenwerkingsovereenkomst). Gezien het onherzienbaar karakter van de vergoeding voor de samenwerkingsovereenkomst ontstaat hierbij naar ons oordeel echter een **risico inzake kostentoewijzing**. Zo krijgt Fluxys c-grid Antwerp via haar dienstverleningsovereenkomst met Fluxys Belgium [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. Tegelijk omvat de opdracht in de samenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium een onherzienbare vergoeding van [REDACTED] miljoen euro [REDACTED]

Voor een gedetailleerde beoordeling van dit risico verwijzen we opnieuw naar onze beoordeling van de organisatorische capaciteit in paragraaf 2.1.3.3.

61. Gezien uit bovenstaande blijkt dat de kandidaat-beheerder voor de ontwikkeling, bouw en beheer van de lokale cluster beroep doet op verbonden vennootschappen, wijzen we nog op de relevante bepalingen in clausule [REDACTED] van de aandeelhoudersovereenkomst. [REDACTED]

2.1.2.4. Conclusie

¹⁴ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/1965/04/12/1965041214/justel#LNK0012>

62. Een kandidaat-beheerder kan zich overeenkomstig artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit beroepen op de technische bekwaamheid van de met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen om te voldoen aan de voorwaarde van voldoende technische capaciteit. Gelet op de voornoemde bepaling en de bepalingen in artikel 6 van het CO2-besluit, oordelen we, op basis van de verkregen documenten en inlichtingen, dat de kandidaat-beheerder over **voldoende technische capaciteit** beschikt voor de ontwikkeling, de bouw en het beheer van vervoersinfrastructuur voor gasvormige producten.
63. Desalniettemin adviseren we op basis van onze beoordeling om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing van de kandidaat-beheerder, in uitvoering van artikel 3, derde lid van het CO2-besluit, het **beroep van de kandidaat-beheerder op de technische bekwaamheid van verbonden vennootschappen met aandacht op te volgen**. Dit gezien o.a. de afspraken met betrekking tot de terbeschikkingstelling van de werktuigen, materialen en technische uitrusting van Fluxys Belgium met het oog op de bouw, ontwikkeling en het beheer van de lokale cluster volgens ons onvoldoende zijn afgedekt met de huidige overeenkomsten tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium, met uitzondering van de bouw en ontwikkeling van fase 1a van de lokale cluster. Om die reden achten we het volgende aangewezen in het geval van een beslissing tot aanwijzing:
- de kandidaat-beheerder van de lokale cluster bezorgt binnen 15 kalenderdagen na het vastleggen van **juridisch afdwingbare afspraken** met verbonden vennootschap(pen) waarbij de beheerder beroep doet op de technische bekwaamheid van de betreffende verbonden vennootschap(pen) zowel aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie als de Vlaamse Nutsregulator alle documenten en informatie die daarmee verband houden.
 - een **periodieke rapporteringsverplichting** (naar ons oordeel bij voorkeur halfjaarlijks) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator en dit minstens tot vijf jaar na de ingebruikname van de lokale cluster (de zogenaamde 'Commercial Operation Date' of COD). We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:
 - o de integrale notulen van de raad van bestuur [REDACTED] [REDACTED] die verband houdt met het beroep dat de beheerder van de lokale cluster op (een) verbonden vennootschap(pen) doet;
 - o alle documenten en informatie die verband houden met de controle van een [REDACTED] [REDACTED], waarbij de transactie verband houdt met het beroep dat de beheerder van de lokale cluster op (een) verbonden vennootschap(pen) doet.
 - een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator en dit minstens tot vijf jaar na de ingebruikname van de lokale cluster (de zogenaamde 'Commercial Operation Date' of COD). We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:
 - o een gedetailleerde beschrijving van de in het afgelopen jaar uitgevoerde werken inzake de ontwikkeling en bouw van de lokale cluster, inclusief de daaraan verbonden kosten;
 - o een gedetailleerde beschrijving van de in het afgelopen jaar afgeronde aankoopprocedures voor de specifieke werktuigen, materialen en technische uitrusting van de lokale cluster, inclusief de looptijd en (geschatte) jaarlijkse kosten verbonden aan deze contracten. In het geval de (geschatte) waarde van deze

■ [REDACTED]
 ■ [REDACTED]

- contracten groter is dan 1,2 miljoen euro (in nominale termen)¹⁷ bezorgt de beheerder ook de ondertekende contracten aan de Vlaamse Nutsregulator;
- een lijst met externe (niet-verbonden) aannemers en/of dienstverleners waarmee wordt samengewerkt, inclusief de looptijd en (geschatte) jaarlijkse kosten verbonden aan deze contracten. In het geval de (geschatte) waarde van deze contracten groter is dan 1,2 miljoen euro (in nominale termen)¹⁸ bezorgt de beheerder ook de ondertekende contracten aan de Vlaamse Nutsregulator.

2.1.3. Voldoende organisatorische capaciteit

2.1.3.1. Beschrijving van de voorwaarde

64. Conform artikel 4 van het CO2-besluit moet de kandidaat-beheerder van een lokale cluster beschikken over voldoende organisatorische capaciteit om de activiteiten als beheerder van een lokale cluster uit te oefenen.
65. Artikel 7, §1 van het CO2-besluit bepaalt dat een kandidaat-beheerder van een lokale cluster over voldoende organisatorische capaciteit beschikt wanneer hij aantoonst een **organisatiestructuur** te hebben die hem in staat stelt **zijn activiteiten** op een **kwalitatieve, consistente en gestructureerde** wijze uit te oefenen, rekening houdend met de **decreta** **taken** van een beheerder van een lokale cluster.
66. Artikel 7, §2 van het CO2-besluit bepaalt op basis van van welke documenten de beoordeling van de organisatorische capaciteit gebeurt. Het ministerieel besluit van 28 februari 2025 vermeldt de opsomming van diezelfde documenten. Deze worden in de navolgende paragraaf besproken.

2.1.3.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

67. In wat volgt, beschrijven we voor elk van de documenten vermeld in artikel 7, §2 van het CO2-besluit (en ministerieel besluit van 28 februari 2025) welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:
 - **de statuten**
→ bijlage 7 van het aanvraagdossier bevat de statuten van Fluxys c-grid Antwerp. Ook de aandeelhoudersovereenkomst van Fluxys c-grid Antwerp werd toegevoegd en bevindt zich in bijlage 3 van het aanvraagdossier.
 - **een organogram van de organisatie met, voor zover relevant:**
 - a) **een overzicht van de verschillende departementen**
→ in sectie 4.1.3 van het aanvraagdossier wordt het organogram van Fluxys c-grid Antwerp opgenomen, waarbij wordt voorzien in een ‘Managing Director’ en 4 functies (hierna “directieleden”) die het toezicht op de dagelijkse activiteiten uitoefenen. Er is niet expliciet sprake van verschillende departementen.
 - b) **het aantal voltijdse personeelsequivalenten per departement**
→ in sectie 5.6 van het aanvraagdossier wordt aangegeven dat de kandidaat-beheerder zal ondersteund worden door een ‘pool’ van gedeelde



personeelsmiddelen uit de teams van Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Zowel de directieleden als de ‘pool’ van gedeelde personeelsmiddelen worden ingezet aan de hand van dienstverleningsovereenkomsten van Fluxys c-grid Antwerp met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink.

c) *het aandeelhouderschap van de kandidaat-beheerder en het belangenpercentage van de aandeelhouders in de organisatie van de kandidaat-beheerder*

→ in sectie 3.1.2 van het aanvraagdossier wordt inzicht gegeven in het aandeelhouderschap van Fluxys c-grid Antwerp:

- Fluxys Belgium, dat 70% van de aandelen heeft en op haar beurt een dochteronderneming van Fluxys NV is. De Belgische Staat heeft 1 ‘bijzonder aandeel’ in Fluxys Belgium;
- Pipelink, dat 20% van de aandelen heeft en op haar beurt Port of Antwerp-Bruges NV van publiek recht (80%) en North Sea Port Flanders NV van publiek recht (20%) als aandeelhouders heeft. Daarnaast heeft de Belgische Staat ook 1 ‘bijzonder aandeel’ in Pipelink;
- Air Liquide, dat 10% van de aandelen heeft.

d) *de samenstelling van het orgaan belast met de dagelijkse leiding van de organisatie van de kandidaat-beheerder*

→ in secties 4.1.3 en 5.6 van het aanvraagdossier wordt duiding gegeven bij de organisatie van het dagelijks bestuur.

e) *de participaties die de kandidaat-beheerder aanhoudt in om het even welke andere vennootschap en het belangenpercentage van de participaties die de kandidaat-beheerder aanhoudt in om het even welke andere vennootschap*

→ in sectie 4.1.3 van het aanvraagdossier wordt aangegeven dat Fluxys c-grid Antwerp geen participaties aanhoudt.

- *een gedetailleerde verklaring hoe de personeelsbehoefte zal worden ingevuld, waaruit blijkt dat een optimale personeelsbezetting en -inzet worden gegarandeerd in het licht van de decretale taken*

→ zoals aangegeven zal de personeelsbezetting van Fluxys c-grid Antwerp worden georganiseerd aan de hand van dienstverleningsovereenkomsten van Fluxys c-grid Antwerp met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Om de ervaring en expertise van de beschikbare personeelsmiddelen bij de betreffende dienstverleners te illustreren, wordt in bijlage 5 van het aanvraagdossier een niet-exhaustieve en illustratieve samenvatting gegeven van biografieën van werknemers binnen Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Deze opzet zal volgens Fluxys c-grid Antwerp voortdurend worden geëvalueerd en indien nodig herzien.

- *een gedetailleerd ondernemingsplan*

→ in sectie 5.6 van het aanvraagdossier wordt het ondernemingsplan voor wat betreft de organisatie en personeelsbezetting behandeld.

68. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende gegevens en inlichtingen:

- *de integrale verslagen en documentatie van de vergaderingen van de raad van bestuur van Fluxys c-grid Antwerp, die ons moeten toelaten om enkele actiepunten – vervat in de aandeelhoudersovereenkomst – op te volgen.*

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat dient bekeken te

worden op welke wijze deze informatie gedeeld zou kunnen worden indien ze is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster.

- **alle documentatie van [REDACTED] in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys Belgium en Fluxys c-grid Antwerp. Aangezien de prijzen [REDACTED] in de samenwerkingsovereenkomst forfaitair en onherzienbaar zijn, moet deze documentatie ons toelaten om na te gaan of de vergoedingen in de samenwerkingsovereenkomst 'at arm's length' zijn. In geval van afwezigheid van dergelijke controle moet worden aangetoond dat dit principe wordt gerespecteerd.**
 → in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat het risico op niet "at arm's length" zijn reeds volledig werd afgedekt voor ondertekening van de aandeelhoudersovereenkomst, aangezien de minderheidsaandeelhouders de mogelijkheid hebben gekregen om de samenwerkingsovereenkomst te analyseren en hun opmerkingen te formuleren alvorens over te gaan tot ondertekening van de aandeelhoudersovereenkomst (die de samenwerkingsovereenkomst als bijlage bevatte). Verdere details die aantonen dat dit principe werd gerespecteerd, werden niet ontvangen.
- **toelichting over (i) hoe Fluxys Belgium in de analytische boekhouding een onderscheid maakt tussen de kosten voor Fluxys c-grid NV en Fluxys c-grid Antwerp en (ii) hoe daarbij het risico op kruissubsidiëring (enerzijds tussen activiteiten inzake CO2 en overige activiteiten en anderzijds tussen activiteiten CNO en LCNO) wordt voorkomen. Deze toelichting werd gevraagd aangezien op pagina 86 van het aanvraagdossier betreffende de dienstverleningsovereenkomsten wordt aangegeven dat [REDACTED] en dat "voor de kosten en opbrengsten verbonden met deze dienstverleningsovereenkomsten een aparte activiteit is opgericht in de analytische boekhouding van Fluxys Belgium, waarbij aan deze activiteit alle kosten en inkomsten van Fluxys Belgium die te maken hebben met CO2- infrastructuur worden toegewezen".**
 → in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat een aparte activiteit werd opgericht in de analytische boekhouding van Fluxys Belgium waaraan alle kosten en inkomsten van Fluxys Belgium die te maken hebben met de lokale cluster worden toegewezen op basis van het bestaande kosten- en inkomstenallocatiesysteem, en dat dit wordt geanalyseerd door de CREG om ervoor te zorgen dat er geen kruissubsidiëring plaatsvindt.
- **toelichting over (i) wie instaat voor het dagelijks bestuur en (ii) hoe de rollen van 'CEO' en 'Managing Director' zich t.o.v. elkaar verhouden**
 → in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp de gevraagde toelichting.
- **toelichting over de rol van aandeelhouder Air Liquide en hoe op haar activiteiten en expertise kan worden gesteund, gegeven het feit dat geen dienstverleningsovereenkomst met haar werd afgesloten**
 → in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp de gevraagde toelichting.

2.1.3.3. Beoordeling organisatorische capaciteit

[REDACTED]

69. Uit de statuten van Fluxys c-grid Antwerp wordt duidelijk dat de vennootschap werd opgericht op 19 mei 2025 met als voornaamste **voorwerp**: “het ontwikkelen, bouwen, bezitten, op de markt brengen, exploiteren en onderhouden van een infrastructuur van transport van CO₂ (of andere moleculen), d.w.z. elk onshore transportsysteem dat als hoofddoel heeft CO₂ (of andere moleculen) te transporteren van injectiepunten of grensoverschrijdende interconnectiepunten naar exitpunten, stockagepunten of grensoverschrijdende interconnectiepunten in België of in het buitenland. De vennootschap heeft in haar voorwerp ook als ondergeschikte activiteit de (tijdelijke) opslag van CO₂ in het kader van de transportactiviteit”.
70. De **aandeelhouders** die in paragraaf 2.1.3.2 worden vermeld, tonen een aspect aan dat een rol speelt in de beoordeling van de organisatorische capaciteit van de kandidaat-beheerder. Meer bepaald biedt het de kandidaat-beheerder ondersteuning om de activiteiten op een kwalitatieve wijze uit te oefenen, gelet op de ervaring van deze aandeelhouders met o.m. aardgasvervoersinfrastructuur (Fluxys Belgium), pijpleidingtransport (Pipelink) en pijpleidingtransport en CO₂-behandeling (Air Liquide). De kandidaat-beheerder krijgt toegang tot de ervaring van haar aandeelhouders door de dienstverleningsovereenkomsten die ze afsloot met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink, enerzijds, en de betrokkenheid van elk van de aandeelhouders in de raad van bestuur, anderzijds. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we toelichting over de rol van aandeelhouder Air Liquide en hoe op haar activiteiten en expertise kan worden gesteund, gegeven het feit dat geen dienstverleningsovereenkomst met haar werd afgesloten terwijl dit met de andere aandeelhouders wel gebeurde. In haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat Air Liquide haar expertise kan binnenbrengen in Fluxys c-grid Antwerp doordat Air Liquide als aandeelhouder een waarnemer kan aanstellen voor de raad van bestuur van Fluxys c-grid Antwerp. De steun op de (technische) expertise van Air Liquide dient aldus te worden genuanceerd.
71. De **raad van bestuur** is overeenkomstig de statuten samengesteld uit vier personen, zijnde Pascal De Buck (voorzitter), Erik Vennekens, Raphaël De Winter en Tom Hautekiet. Elk van deze bestuurders oefent een functie uit bij één van de aandeelhouders van Fluxys c-grid Antwerp. Verder kan Air Liquide als aandeelhouder een waarnemer aanstellen. Het CO₂-decreet en CO₂-besluit bevatten geen bepalingen inzake de onafhankelijkheid van de bestuurders, zodat de samenstelling van de raad van bestuur geen bezwaar in het licht van de regelgeving vormt.
72. In het aanvraagdossier ontbreekt het echter aan eenduidigheid over wie instaat voor **het dagelijks bestuur** van de vennootschap. Zo wordt in voetnoot 70 op pagina 85 aangegeven dat de ‘CEO’ instaat voor het dagelijks bestuur cfr. art. 7:121 van het WVV, terwijl in artikel 11 van de statuten wordt voorzien dat de ‘**Managing Director**’ instaat voor het dagelijks bestuur van de vennootschap. ‘CEO’ en ‘Managing Director’ zijn echter twee afzonderlijke rollen in het organogram op pagina 34 van het aanvraagdossier. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om toe te lichten hoe deze twee rollen zich t.o.v. elkaar verhouden. In haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat er bij oprichting inderdaad een ‘Managing Director’ is aangeduid overeenkomstig artikel 11 van de statuten die bijgevolg op vandaag het dagelijks bestuur opneemt. Er is daarentegen nog geen ‘CEO’ aangeduid, en pas in het geval dat Fluxys c-grid Antwerp wordt aangewezen als beheerder van de lokale cluster zal worden beslist of er een ‘CEO’ wordt aangeduid en hoe deze rol zal worden ingevuld. Bijgevolg is de informatie in het aanvraagdossier voorbarig.

Pascal De Buck is benoemd tot ‘**Managing Director**’ van Fluxys c-grid Antwerp en op basis van publieke informatie stellen we vast dat hij ook o.m. functioneert als gedelegeerd bestuurder

en 'CEO' van Fluxys Belgium, en als gedelegeerd bestuurder van Fluxys Hydrogen NV en Fluxys c-grid NV. Het CO2-decreet en CO2-besluit bevatten geen bepalingen inzake de organisatie van het dagelijks bestuur van de beheerder van de lokale cluster zodat de invulling van het dagelijks bestuur geen bezwaar in het licht van de regelgeving vormt.

73. Naast een 'Managing Director' en een 'CEO' zijn er nog drie rollen opgenomen in het organogram, namelijk een **'Technical & Safety Manager', 'Regulatory Manager' en 'Commercial Manager'**. Samen met de 'CEO' zullen deze rollen worden ingezet aan de hand van **dienstverleningsovereenkomsten** van Fluxys c-grid Antwerp met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Verder wordt in sectie 5.6 van het aanvraagdossier aangegeven dat Fluxys c-grid Antwerp zal ondersteund worden door een **brede 'pool' van gedeelde personeelsmiddelen** uit de multidisciplinaire teams van Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink. Ook zij worden aan de hand van **dienstverleningsovereenkomsten** van Fluxys c-grid Antwerp met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink ingezet. Daarbij wordt gemotiveerd dat deze structuur zorgt voor een optimale en efficiënte toewijzing van de noodzakelijke personeelsmiddelen en een maximale uitwisseling van organisatorische kennis en expertise. Tevens zou het Fluxys c-grid Antwerp in staat stellen om gebruik te maken van de lange ervaring van Fluxys Belgium als aardgasvervoersnetbeheerder.
74. Betreffende de **invulling van de personeelsbehoefte**, merken we in de clauses van de dienstverleningsovereenkomsten op dat wordt voorzien

[REDACTED]

Uit de clauses van de **dienstverleningsovereenkomsten** leiden we verder af dat

[REDACTED]

Gezien de kandidaat beheerder voor de invulling van haar personeelsbehoefte, volgens ons begrip, voornamelijk een beroep zal doen op de beschikbare personeelsmiddelen bij Fluxys Belgium, ontstaat hierbij het risico dat deze middelen zowel op **gereguleerde** activiteiten als **niet-gereguleerde** activiteiten van Fluxys Belgium worden ingezet. Daarbij is voor de gereguleerde activiteiten van Fluxys Belgium kruissubsidiëring verboden overeenkomstig artikel 15/5bis, §5, 18° van de gaswet²⁰. In het CO2-decreet en CO2-besluit is daarentegen niet expliciet in een verbod op kruissubsidiëring m.b.t. de activiteiten van de beheerder van de lokale cluster t.o.v. andere (gereguleerde en/of niet-gereguleerde) activiteiten voorzien. Wel wordt in artikel 65, §2 van het CO2-decreet bepaald dat de **tarieven moeten gebaseerd zijn op de werkelijke kosten**.

²⁰ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/1965/04/12/1965041214/justel#LNK0012>

In voetnoot 72 op pagina 86 van het aanvraagdossier staat dat voor de kosten en opbrengsten verbonden met de dienstverleningsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium een aparte activiteit is opgericht in de analytische boekhouding van Fluxys Belgium, waarbij aan deze activiteit **alle kosten en inkomsten van Fluxys Belgium** worden toegewezen **die te maken hebben met CO2-infrastructuur**. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we Fluxys c-grid Antwerp om aan te tonen dat het aangegeven aanrekeningsprincipe geen aanleiding geeft tot kruissubsidiëring gezien de bepaling lijkt aan te geven dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende activiteiten inzake CO2 (vervoersnetwerk vs lokale cluster vs overige niet-gereguleerde activiteiten). Fluxys c-grid Antwerp verduidelijkte dat voorzien wordt in een onderscheid tussen Vlaanderen en Wallonië en dat de verdeling evolueert naargelang de behoefte. Ze gaf daarbij ook mee dat het kosten- en inkomstenallocatiesysteem wordt geanalyseerd door de CREG om ervoor te zorgen dat er geen kruissubsidiëring met de gereguleerde aardgasvervoersactiviteiten plaatsvindt.

75. Naast de dienstverleningsovereenkomsten leiden we uit sectie 4.1.2 van het aanvraagdossier af dat er een **constructiesamenwerkingsovereenkomst** bestaat tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium waarbij Fluxys Belgium in naam en voor rekening van Fluxys c-grid Antwerp instaat voor de uitvoering en realisatie van fase 1a van de lokale cluster, met inbegrip van de bestelling en levering van alle nodige materialen. Zoals aangegeven, wordt in het aanvraagdossier vermeld dat het de bedoeling is om deze set-up ook voor de volgende fases in de ontwikkeling van de lokale cluster aan te houden.
76. De combinatie van de dienstverleningsovereenkomst en de constructiesamenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys c-grid Antwerp en Fluxys Belgium enerzijds en het voorgestelde organogram van Fluxys c-grid Antwerp anderzijds, leiden ons tot de conclusie dat Fluxys Belgium tijdens de huidige ontwikkelingsfase als **een vorm van werkmaatschappij** voor Fluxys c-grid Antwerp optreedt. Het optreden van een dergelijke actor is ook gekend bij o.m. de organisatie van het beheer van de elektriciteits- en aardgasdistributienetten in Vlaanderen. Daarbij voorziet het Energiedecreet in bepalingen en voorwaarden vooraleer een netbeheerder een beroep kan doen op een werkmaatschappij met het oog op o.m. de exploitatie van het distributienet (o.m. art. 4.1.5-5.1.5/2 Energiedecreet). Het regelgevend kader inzake CO2 voorziet daarentegen **niét in bepalingen of voorwaarden** in het geval een beheerder van een lokale cluster (of een beheerder van het vervoersnetwerk) een beroep wil doen op een werkmaatschappij. Wel voorziet artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit dat de kandidaat-beheerder zich kan beroepen op verbonden vennootschappen om te voldoen aan de aanwijzingsvoorwaarden.

Het regelgevend kader voorziet aldus enkel in een regulatorisch toezicht door de Vlaamse Nutsregulator op de beheerder van de lokale cluster, terwijl deze haar activiteiten tijdens de huidige ontwikkelingsfase organiseert door gebruik te maken van een vorm van werkmaatschappij. Het regelgevend kader zou de **Vlaamse Nutsregulator** echter moeten toelaten om ook **toezicht uit te oefenen op dergelijke marktpartij**, zeker gezien er vanuit het regelgevend kader aan de beheerder geen beperkingen worden opgelegd om ook structureel de beheerderstaken uit te voeren door een beroep te doen op een dergelijke vorm van werkmaatschappij.

Rekening houdende met (i) de beschreven organisatie van de activiteiten van de kandidaat-beheerder in de huidige ontwikkelingsfase, (ii) de beschreven organisatie van de boekhouding van Fluxys Belgium en (iii) de betrokkenheid van Fluxys Belgium in diverse niet-gereguleerde activiteiten van de CO2-waardeketen, zoals de ontwikkeling van exitlocaties via liquefactieterminals en schepen in Gent, Antwerpen en Duinkerke en via pijpleiding in

Zeebrugge naar opslaglocaties in de Noordzee, dringt zich naar ons oordeel **bijkomende aandacht op voor het risico op kruissubsidiëring** tussen activiteiten in de CO2-waardeketen. Het regelgevend kader heeft namelijk o.m. tot doel om de **evenwichtige toegang van alle actoren** te vrijwaren, zowel wat de gereguleerde activiteiten inzake vervoersinfrastructuur via pijpleidingen als de niet-gereguleerde activiteiten inzake de liquefactieterminals betreft. Merk bovendien op dat het regulatorisch toezicht (met o.m. aandacht voor risico op kruissubsidiëring) van de CREG op Fluxys Belgium zich focust op de gereguleerde aardgasvervoersactiviteiten van Fluxys Belgium. Het risico op kruissubsidiëring tussen verschillende activiteiten inzake de CO2-waardeketen wordt aldus niet afgedekt door het regulatorisch toezicht van de CREG op Fluxys Belgium. Zoals aangegeven, voorziet het regelgevend kader momenteel echter niet in een expliciet verbod op kruissubsidiëring, noch op een regulatorisch toezicht vanuit de Vlaamse Nutsregulator op Fluxys Belgium.

Vanuit hoofde van Fluxys c-grid Antwerp wordt het **risico op kruissubsidiëring alvast deels afgezwakt** aan de [REDACTED]

[REDACTED]

2.1.3.4. Conclusie

Uit het aanvraagdossier concluderen we dat de kandidaat-beheerder zijn activiteiten tijdens de huidige ontwikkelingsfase met name organiseert a.d.h.v. de dienstverleningsovereenkomsten met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink enerzijds en de constructiesamenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium anderzijds. Een kandidaat-beheerder kan zich overeenkomstig artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit beroepen op de organisatorische bekwaamheid van de met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen om te voldoen aan de voorwaarde van voldoende organisatorische capaciteit. Gelet op de voornoemde bepaling en de bepalingen in artikel 7 van het CO2-besluit, oordelen we, op basis van de verkregen documenten en inlichtingen, dat de kandidaat-beheerder over **voldoende organisatorische capaciteit** beschikt die hem in staat stelt zijn activiteiten op een kwalitatieve, consistente en gestructureerde wijze uit te oefenen, rekening houdend met de decretale taken van een beheerder van een lokale cluster.

77. Desalniettemin brengen we ook voor deze aanwijzingsvoorwaarde onder de aandacht dat de invulling van de taken van de beheerder van de lokale cluster in de loop van de aanwijzingstermijn kan evolueren, en daardoor ook de mate waarin de beheerder voldoet aan de betreffende aanwijzingsvoorwaarde. Dit met name vanuit de vaststelling dat zowel het dagelijks bestuur, de directieleden belast met de uitoefening van het toezicht op de dagelijkse activiteiten als de overige personeelsmiddelen verbonden zijn aan met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen. Hieruit volgt naar ons oordeel het risico dat deze verbonden vennootschappen de wijze kunnen beïnvloeden waarop de kandidaat-beheerder haar activiteiten uitoefent, en daardoor ook de mate waarin de beheerder van de lokale cluster voldoet aan de betreffende aanwijzingsvoorwaarde. We raden de Vlaamse Regering dan ook aan om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing van de kandidaat-beheerder, in uitvoering van artikel 3, derde lid van het CO2-besluit, te voorzien in een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni). We adviseren dat deze verplichting erin bestaat dat voor de afgelopen periode zowel aan de Vlaamse minister bevoegd voor

Energie als aan de Vlaamse Nutsregulator de **integrale notulen van alle vergaderingen (i) van de raad van bestuur en (ii) in het kader van het dagelijks bestuur** worden bezorgd.

78. Tenslotte wijzen we erop dat de kandidaat-beheerder haar activiteiten tijdens de huidige ontwikkelingsfase organiseert door als het ware een beroep te doen op een **vorm van werkmaatschappij**, terwijl het regelgevend kader voor de bouw en het beheer van een lokale cluster niet voorziet in de aanwezigheid van en toezicht op een dergelijke marktpartij. We raden de Vlaamse Regering dan ook aan om te **garanderen dat de Vlaamse Nutsregulator toezicht kan houden** op de activiteiten van de beheerder van een lokale cluster, ongeacht de wijze waarop deze beheerder haar activiteiten organiseert.

De organisatie van de activiteiten tijdens de huidige ontwikkelingsfase door de kandidaat-beheerder in combinatie met de betrokkenheid van de optredende vorm van werkmaatschappij in diverse niet-gereguleerde activiteiten van de CO2-waardeketen, vereisen ook bijkomende aandacht voor **het risico op kruissubsidiëring** tussen de verschillende activiteiten inzake de CO2-waardeketen. Dit om de **evenwichtige toegang van alle actoren te vrijwaren**, zowel wat de gereguleerde activiteiten inzake vervoersinfrastructuur via pijpleidingen als de niet-gereguleerde activiteiten bijvoorbeeld inzake de liquefactieterminals betreft. Het **regelgevend kader** voorziet daarentegen **niet in een expliciet verbod** op kruissubsidiëring m.b.t. de activiteiten van de beheerder van de lokale cluster t.o.v. andere (gereguleerde en/of niet-gereguleerde) activiteiten.

2.1.4. Blijk van voldoende professionele betrouwbaarheid

2.1.4.1. Beschrijving van de voorwaarde

79. Conform artikel 8 van het CO2-besluit moet de kandidaat-beheerder van een lokale cluster blijk geven van voldoende professionele betrouwbaarheid om de activiteiten als beheerder van een lokale cluster uit te oefenen.
80. Artikel 9 van het CO2-besluit bepaalt in welke gevallen een kandidaat-beheerder wettelijk vermoed wordt **geen** blijk te geven van professionele betrouwbaarheid:

Art. 9. De volgende kandidaat-beheerders van de lokale cluster geven geen blijk van professionele betrouwbaarheid als vermeld in artikel 8:

1° een kandidaat-beheerder die in staat van faillissement of van vereffening verkeert, die zijn werkzaamheden heeft gestaakt of die in een overeenstemmende toestand verkeert als gevolg van een soortgelijke procedure die bestaat in de wetgevingen en reglementeringen van een buitenlands rechtssysteem;

2° een kandidaat-beheerder die aangifte heeft gedaan van zijn faillissement, voor wie een procedure van vereffening aanhangig is, of die het voorwerp is van een soortgelijke procedure die bestaat in de wetgevingen en reglementeringen van een buitenlands rechtssysteem.

81. Artikel 10 van het CO2-besluit voert enkele wettelijk **weerlegbare vermoedens** in van de **afwezigheid** van professionele betrouwbaarheid:

Art. 10. De Vlaamse Regering kan, na het advies van de Vlaamse Nutsregulator te hebben ingewonnen, beslissen dat er geen blijk van professionele betrouwbaarheid, als vermeld in artikel 8, wordt gegeven door de volgende kandidaat-beheerder van een lokale cluster:

1° de kandidaat-beheerder die zelf, of waarvan een bestuurs- of directielid, bij een vonnis of arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan, veroordeeld is geweest voor een misdrijf dat zijn professionele integriteit aantast;

2° de kandidaat-beheerder die bij zijn beroepsuitoefening een ernstige fout heeft begaan, vastgesteld op elke grond die de Vlaamse Nutsregulator aannemelijk kan maken;

3° de kandidaat-beheerder die niet voldaan heeft aan de verplichtingen inzake de betaling van de bijdragen voor de sociale zekerheid die op hem rusten conform de Belgische wetgeving of de wetgeving van het land waar hij gevestigd is;

4° de kandidaat-beheerder die niet voldaan heeft aan de verplichtingen inzake de betaling van belastingen die op hem rusten conform de Belgische wetgeving of de wetgeving van het land waar hij gevestigd is;

5° de kandidaat-beheerder die zich schuldig heeft gemaakt aan het afleggen van valse verklaringen bij het verstrekken van inlichtingen die op grond van het decreet van 29 maart 2024 en dit besluit verstrekt moeten worden;

6° de kandidaat-beheerder die een gerechtelijk akkoord heeft verkregen, voor wie een procedure van gerechtelijk akkoord aanhangig is, of die het voorwerp is van een soortgelijke procedure die bestaat in de wetgevingen en reglementeringen van een buitenlands rechtssysteem.

82. Artikel 11 van het CO2-besluit bepaalt op welke wijze, onder meer, de kandidaat-beheerder kan aantonen zich niet in één van de situaties te bevinden waaruit een vermoeden van de afwezigheid van professionele betrouwbaarheid zou (kunnen) blijken. Het ministerieel besluit van 28 februari 2025 vermeldt de opsomming van diezelfde documenten. Deze worden in de navolgende paragraaf besproken.

2.1.4.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

83. In wat volgt, beschrijven we voor elk van de documenten vermeld in artikel 11 van het CO2-besluit (en ministerieel besluit van 28 februari 2025), waarmee de kandidaat-beheerder kan aantonen zich niet in één van de situaties te bevinden waaruit een vermoeden van de afwezigheid van professionele betrouwbaarheid zou (kunnen) blijken, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- ***voor het geval, vermeld in artikel 9, 1° van het CO2-besluit: een bewijs van niet-faillissement en een bewijs van inschrijving, of evenwaardige documenten, uitgereikt door een gerechtelijke of overheidsinstantie van het land van oorsprong, waaruit blijkt dat aan de gestelde eisen is voldaan***

→ in bijlage 8a en bijlage 8b van het aanvraagdossier ontvingen we voor Fluxys c-grid Antwerp respectievelijk een bewijs van niet-faillissement en een bewijs van inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

- **voor de gevallen, vermeld in artikel 9, 2° en 10, 1° en 6° van het CO2-besluit: een uittreksel uit het strafregister of een evenwaardig document, uitgereikt door een gerechtelijke of overheidsinstantie van het land van oorsprong of herkomst, waaruit blijkt dat aan de gestelde eisen is voldaan**

→ in bijlage 8f van het aanvraagdossier ontvingen we in hoofde van Fluxys c-grid Antwerp en haar bestuurders een uittreksel uit het strafregister.

- **voor de gevallen, vermeld in artikel 10, 3° en 4° van het CO2-besluit: een getuigschrift, uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het land in kwestie**

→ in bijlage 8c van het aanvraagdossier ontvingen we voor Fluxys c-grid Antwerp een getuigschrift voor Fluxys Belgium inzake de betaling van de bijdragen voor sociale zekerheid. Aangezien Fluxys c-grid Antwerp (nog) niet geregistreerd is in het werkgeversrepertorium kan een dergelijk getuigschrift niet aangeleverd worden voor Fluxys c-grid Antwerp (bijlage 8d). Verder ontvingen we in bijlage 8e van het aanvraagdossier voor Fluxys c-grid Antwerp een getuigschrift inzake betaling van belastingen.

84. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende gegevens en inlichtingen:

- **we wezen op het feit dat het attest van niet-faling gedateerd is op 21 mei 2020**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 bevestigde Fluxys c-grid Antwerp dat dit een materiële fout betreft.

2.1.4.3. Beoordeling blijk van professionele betrouwbaarheid

85. De voorgelegde **attesten van niet-faillissement en van inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen** tonen aan dat voldaan is aan de gestelde eisen. In de bijlage 8a van het aanvraagdossier was het attest van niet-faling echter gedateerd op 21 mei 2020, een datum waarop Fluxys c-grid Antwerp nog niet was opgericht. Per brief van 30 juni 2025 brachten we dit bij Fluxys c-grid Antwerp onder de aandacht en in haar antwoord van 10 juli 2025 bevestigde ze dat dit een materiële fout betreft.

86. Het aanvraagdossier bevat een uittreksel uit het strafregister voor elk van de bestuursleden en de 'Managing Director'. De voorgelegde **uittreksels uit het strafregister** tonen aan dat er voor de betreffende leden geen indicaties zijn waaruit kan blijken dat niet zou zijn voldaan aan de gestelde eisen.

Blijkens de informatie in sectie 4.1.3 van het aanvraagdossier wordt het toezicht op de dagelijkse activiteiten van Fluxys c-grid Antwerp uitgeoefend via 4 directieleden. Naast een 'CEO' gaat het tevens om een 'commercial manager', een 'technical & safety manager' en een 'regulatory manager'. Daarbij wordt in het aanvraagdossier aangegeven dat de invulling van deze functies zal bepaald worden indien en nadat Fluxys c-grid Antwerp als beheerder is aangewezen. Aangezien in de statuten van de vennootschap het dagelijks bestuur enkel wordt opgedragen aan een 'Managing Director' en de rollen van directieleden nog niet werden ingevuld, beschouwen we de in het aanvraagdossier **ontvangen informatie als volledig**.

87. Het overgemaakte **schuldenattest van de RSZ** toont aan dat Fluxys Belgium voldaan heeft aan haar verplichtingen inzake betaling van de bijdragen voor sociale zekerheid. Conform artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit kan de kandidaat-beheerder, om te voldoen aan deze aanwijzingsvoorwaarde, zich in voorkomend geval kan beroepen op onder meer de professionele bekwaamheid van met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen in

de zin van artikel 1:20 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, met inbegrip van de vennootschappen die een deelneming hebben in de kandidaat-beheerder.

88. Het overgemaakte **attest van de FOD Financiën** m.b.t. belastingen in hoofde van Fluxys c-grid Antwerp toont aan dat ze voldaan heeft aan haar verplichtingen inzake betaling van belastingen die op haar rusten.
89. Ondanks het feit dat het CO2-besluit bepaalt dat krachtens een **uittreksel uit het strafregister of een evenwaardig document**, uitgereikt door een gerechtelijke of overheidsinstantie van het land van oorsprong of herkomst, **kan worden aangetoond dat voldaan is aan de vereisten bepaald in artikel 9, 2° en artikel 10, 6°** van het CO2-besluit, moeten we vaststellen dat een dergelijk attest niet geschikt is voor de beoordeling van deze vereisten.

2.1.4.4. Conclusie

90. Een kandidaat-beheerder kan zich overeenkomstig artikel 3, laatste lid van het CO2-besluit beroepen op de professionele bekwaamheid van de met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen om te voldoen aan de voorwaarde van blijk van voldoende professionele betrouwbaarheid. Gelet op de voornoemde bepaling en de bepalingen in artikel 8 t.e.m. 11 van het CO2-besluit, oordelen we, op basis van de verkregen documenten en inlichtingen, dat de kandidaat-beheerder **blijk geeft van voldoende professionele betrouwbaarheid** om de activiteiten als beheerder van de lokale cluster uit te oefenen.
91. Ook voor deze aanwijzingsvoorwaarde brengen we echter onder de aandacht dat de invulling van de taken van de beheerder van de lokale cluster in de loop van de aanwijzingstermijn kan evolueren, en daardoor ook de mate waarin de beheerder van de lokale cluster voldoet aan de betreffende aanwijzingsvoorwaarde. We raden de Vlaamse Regering dan ook aan om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing van de kandidaat-beheerder, in uitvoering van artikel 3, derde lid van het CO2-besluit, te voorzien in een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni). Aangezien een aantal indicaties van professionele (on)betrouwbaarheid zelf kunnen nagegaan worden, adviseren we dat ter opvolging van de bepalingen in artikel 10, 1° van het CO2-besluit de rapporteringsverplichting erin bestaat dat zowel aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie als de Vlaamse Nutsregulator een verklaring op eer of uittreksel uit het strafregister wordt bezorgd door elk lid van de raad van bestuur enerzijds en elk lid van het dagelijks bestuur anderzijds.

2.2. Aanwijzingscriteria

92. Artikel 18 van het CO₂-besluit somt de criteria op op basis waarvan de Vlaamse Regering de aanvraag van de kandidaat-beheerder beoordeelt. Artikel 17 van het CO₂-besluit bepaalt dat ook wij het aanvraagdossier beoordelen in het licht van de aanwijzingscriteria die vermeld worden in artikel 18, 1°, 2°, 3°, 5°, 7°, 8° van het CO₂-besluit, en deze beoordeling opnemen in ons advies aan de Vlaamse Regering. Deze beoordeling is niet bindend.

2.2.1. Kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan

2.2.1.1. Beschrijving van het criterium

93. Het eerste aanwijzingscriterium waarvoor onze beoordeling wordt gevraagd, betreft de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan dat wordt voorgelegd door de kandidaat-beheerder van een lokale cluster (art. 18, 1° CO₂-besluit).
94. Overeenkomstig het ministerieel besluit van 28 februari 2025 moet het ontwerp van ontwikkelingsplan minstens de elementen bevatten zoals vermeld in artikel 19, §1 van het CO₂-decreet. Het betreft hierbij volgende elementen:
- verschillende ontwikkelingsscenario's met gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoeften, met aanduiding van de verschillende onderliggende hypothesen, en de toekomstverwachtingen voor een periode van twee jaar en een periode van tien jaar;
 - een investeringsprogramma voor de bouw van een lokale cluster om aan de behoeften te voldoen. Het investeringsprogramma bevat ten minste de concreet geplande investeringen voor een periode van twee jaar en de geplande investeringen voor een periode van tien jaar;
 - een gedetailleerd plan van de bestaande of te bouwen delen van de lokale cluster;
 - een technische beschrijving van de bestaande of te bouwen pijpleidingen en de kwaliteitseisen voor koolstofdioxide waarmee ze compatibel zullen zijn;
 - in voorkomend geval, de terminals voor vloeibaarmaking waarop de lokale cluster zal aansluiten;
 - in voorkomend geval, de voorziene alternatieve modi voor het vervoer van koolstofdioxide waarop de lokale cluster zal aansluiten.

2.2.1.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

95. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:
- ***verschillende ontwikkelingsscenario's met gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoeften, met aanduiding van de verschillende onderliggende hypothesen, en de toekomstverwachtingen voor een periode van twee jaar en een periode van tien jaar***
→ in sectie 5.1.1.1 van het aanvraagdossier geeft Fluxys c-grid Antwerp toelichting bij het coöperatief commercieel proces dat de Fluxys groep (initieel Fluxys Belgium) sinds 2021 voert. Op basis van haar huidige marktkennis voorziet ze voor de periode 2030-2049 ook in een overzicht van de verwachte jaarlijkse capaciteiten die gereserveerd zullen worden voor fase 1 van de lokale cluster. Ze beperkt daarbij de capaciteit tot de verwachte capaciteit van de exitlocatie via de 'Antwerp@C CO₂ Export Hub' liquefactieterminal.

- ***een investeringsprogramma voor de bouw van een lokale cluster om aan de behoeften te voldoen. Het investeringsprogramma bevat ten minste de concreet geplande investeringen voor een periode van twee jaar en de geplande investeringen voor een periode van tien jaar***
→ in sectie 5.1.3 van het aanvraagdossier wordt inzicht gegeven in de assumpties gehanteerd voor de opmaak van een voorlopig en indicatief financieel plan voor Fluxys c-grid Antwerp. Daarbij wordt o.m. ingegaan op de assumpties betreffende de CAPEX-vereisten voor de ontwikkeling van de lokale cluster.
- ***een gedetailleerd plan van de bestaande of te bouwen delen van de lokale cluster***
→ in sectie 5.1.1.1 van het aanvraagdossier geeft Fluxys c-grid Antwerp inzicht in het plan dat ze op basis van het coöperatieve commercieel proces heeft ontwikkeld, en dat strekt tot een graduele ontwikkeling van de lokale cluster, op voorwaarde dat zich een positieve commerciële evolutie ontwikkelt en mits het nemen van de gepaste risico-mitigerende maatregelen.
- ***een technische beschrijving van de bestaande of te bouwen pijpleidingen en de kwaliteitseisen voor koolstofdioxide waarmee ze compatibel zullen zijn***
→ in sectie 5.1.2.1 van het aanvraagdossier wordt voorzien in een technische beschrijving van de te bouwen pijpleidingen, en in sectie 5.5 van het aanvraagdossier wordt het totstandkomingsproces van de CO₂-kwaliteitsspecificaties beschreven. In sectie 5.1.1.1 van het aanvraagdossier wordt ook aangegeven dat op basis van de huidige informatie de lokale cluster ontwikkeld wordt door het bouwen van nieuwe pijpleidingen.
- ***in voorkomend geval, de terminals voor vloeibaarmaking waarop de lokale cluster zal aansluiten;***
→ doorheen het aanvraagdossier wordt meermaals verwezen naar de 'Antwerp@C CO₂ Export Hub' liquefactieterminal, voorzien in het Antwerpse havengebied, waarop geïnteresseerde klanten binnen en buiten het Antwerpse havengebied kunnen aansluiten om CO₂ te exporteren naar CO₂ opslag in de Noordzee.
- ***in voorkomend geval, de voorziene alternatieve modi voor het vervoer van koolstofdioxide waarop de lokale cluster zal aansluiten***
→ in sectie 5.1.1.1 van het aanvraagdossier wordt het bestaan van alternatieve transportmodi vermeld.

96. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende gegevens en inlichtingen:

- ***met elkaar in verband brengen van (i) het niet zullen voorzien in een nieuwe marktbevraging volgens het aanvraagdossier en (ii) het regelmatig (tweejaarlijks of een andere frequentie) voorzien in een 'open season' volgens clause 13.5.c van de aandeelhoudersovereenkomst***
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp dat momenteel geen nieuwe marktbevraging gepland is, maar ze wees ons op de bewuste woordkeuze van [REDACTED] de aandeelhoudersovereenkomst. Daarnaast blijven emittoren de mogelijkheid behouden om deel te nemen aan de marktbevragingen in het kader van de exitlocaties en kunnen nieuwe emittoren steeds worden geïntegreerd in de commerciële processen.

- **betreffende Figuur 5 op pagina 49 van het aanvraagdossier (met geraamde volumes van [REDACTED] miljoen ton CO2 per jaar (hierna "Mtpa") toelichten:**
 - **wie emittoren 1, 2 en 3 zijn en hoe deze volumes zich verhouden t.o.v. de Eol/EA of andere overeenkomsten met elk van de betreffende emittoren;**
 - **hoe deze informatie zich verhoudt tot de overeenkomsten met de andere partijen in het A@C consortium;**
 - **hoe deze informatie zich verhoudt tot de capaciteitsbehoefte van [REDACTED] Mtpa voor de periode 2030-2035 waarvan sprake op pagina 43 van het aanvraagdossier;**
 - **hoe deze informatie zich verhoudt t.o.v. de verwachte volumes zoals vervat in het aanvraagdossier van Fluxys c-grid NV tot aanwijzing als CO2-vervoersnetbeheerder in het Vlaams Gewest en waarvan de betrokken emittoren eveneens de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal of Nederland als mogelijke exitlocatie voorzien**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkt Fluxys c-grid Antwerp dat emittoren 1, 2 en 3 respectievelijk [REDACTED] zijn. Tegen 2035 en met focus op de verwachte Antwerpse emittoren, zullen de volumes [REDACTED] Mtpa bereiken. De raming van [REDACTED] Mtpa volgt dan uit de toevoeging van externe volumes, m.n. enkel die van [REDACTED]. Fluxys c-grid Antwerp wijst er ook op dat deze volumes een momentopname zijn.
- **een uitgebreide motivering van de voorziene dimensionering van het netwerk, inclusief de kosten-batenanalyse die deze dimensionering verantwoordt. Omwille van de transitrol van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied en de maximale capaciteit van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal (op termijn [REDACTED] Mtpa) hebben we namelijk bedenkingen bij de geplande dimensionering van het netwerk die gebaseerd is op verwachte volumes van [REDACTED] Mtpa**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 stelde Fluxys c-grid Antwerp dat deze dimensionering gebaseerd is op de op dat moment beschikbare indicatieve cijfers. Ze verwachten dat de maximale capaciteit van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal op [REDACTED] Mtpa zal eindigen, de exit capaciteit naar Nederland [REDACTED] Mtpa zou kunnen bereiken en [REDACTED] Mtpa naar Zeebrugge zou kunnen vervoerd worden. Door het "offsetten" van deze volumes komt men zo op de berekende capaciteiten.
- **met elkaar in verband brengen van de timings voor de oplevering van fase 1a van het netwerk, waarbij in het aanvraagdossier sprake is van 2026 terwijl in clausule [REDACTED] van de constructiesamenwerkingsovereenkomst tussen Fluxys Belgium en Fluxys c-grid Antwerp sprake is van [REDACTED]**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 bevestigde Fluxys c-grid Antwerp dat de constructie van fase 1a naar verwachting in 2026 zal worden afgerond en dat de constructie van fase 1b momenteel gepland is voor 2028.
- **toelichten van het investeringsprogramma, dat conform artikel 19, §1, 2° van het CO2-decreet de concreet geplande investeringen voor een periode van 2 jaar en de geplande investeringen voor een periode van 10 jaar moet bevatten.**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 verwees Fluxys c-grid Antwerp naar Figuur 7 van het aanvraagdossier. Daarbij gaf ze aan dat de assumpties ramingen zijn die, gelet op het feit dat de CO2-markt in volle ontwikkeling is, moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief, en dat deze na interactie met de Vlaamse Nutsregulator en de markt verder zullen verfijnd worden. Dit zal gebeuren in het kader van het aanleveren van een indicatief ontwikkelingsplan, voor het eerst twee jaar na de benoeming van de beheerder de lokale cluster.

- **toelichten welke verschillende type van activa in de CAPEX zijn vervat**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat de CAPEX bestaat uit een ingenieurskost, interne en externe constructiekosten, OPEX tijdens constructiefase, overige ontwikkelingskosten en project contingency.
- **beschikbaar stellen van de haalbaarheidsstudies op basis waarvan de CAPEX-behoeften werden geraamd**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 stelt Fluxys c-grid Antwerp dat samen moet bekeken worden hoe en op welke wijze deze informatie wordt gedeeld nadat Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen als beheerder van de lokale cluster.
- **toelichten van de redenen waarom het budget in voor de jaarlijkse CAPEX, REPEX, subsidies en vaste activa significant afwijken tussen het aanvraagdossier en de aandeelhoudersovereenkomst**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 stelt Fluxys c-grid Antwerp dat de informatie in beide dossiers het resultaat zijn van een momentopname. Daarbij gaf ze aan dat de inschattingen, gelet op het feit dat de CO₂-markt in volle ontwikkeling is, moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief, en dat deze na interactie met de Vlaamse Nutsregulator en de markt verder zullen verfijnd worden. Dit zal gebeuren in het kader van het aanleveren van een indicatief ontwikkelingsplan, voor het eerst twee jaar na de benoeming van de beheerder de lokale cluster.
- **omtrent de rol die de lokale cluster kan spelen in het tot stand brengen van de verbinding met het vervoersnetwerk in Nederland: gedetailleerd toelichten hoe Fluxys c-grid Antwerp deze verbinding geografisch ziet (binnen of buiten het Antwerpse havengebied) en hierbij verduidelijken of deze verbinding vervat is in het budget voor fase 2**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat ze momenteel een interconnectie in Zandvliet als de meest aangewezen optie ziet, waarbij die interconnectie gerealiseerd zou worden door de beheerder van de lokale cluster. Er zijn wel nog gesprekken lopende met Gasunie omtrent de connectie tussen België en Nederland, en ook de exacte geografie wordt hierbij besproken. De connectie met Nederland maakt deel uit van de CAPEX voor fase 2.
- **omtrent voetnoot 36 op pagina 45 van het aanvraagdossier waarin wordt aangegeven dat voor de verbinding van de lokale cluster met het vervoersnetwerk niet per definitie in een meetinstallatie zal worden voorzien:**
 - **toelichten waarom in voetnoot 36 geen sprake is van de verbindingen met de 'Antwerp@C CO₂ Export Hub' liquefactieterminal en Nederland;**
 - **toelichten hoe voetnoot 36 zich verhoudt tot het aanvraagdossier van Fluxys c-grid NV tot aanwijzing als CO₂-vervoersnetbeheerder in het Vlaams Gewest, waarin werd aangegeven dat een meetstation in Kallo binnen de scope van de lokale cluster valt en dan ook deel zal uitmaken van het aanvraagdossier voor de lokale cluster;**
 - **toelichten hoe voetnoot 36 zich verhoudt tot pagina 64 van het aanvraagdossier waar wordt aangegeven dat voor de connectie met het vervoersnetwerk en de connectie met de 'Antwerp@C CO₂ Export Hub' liquefactieterminal wordt voorzien in de nodige maatregelen om de CO₂-stromen waar nodig te monitoren en bij te houden;**
 - **toelichten hoe zal worden voldaan aan de decretale taken in artikel 12, 7°, 8° en 13° van het CO₂-decreet;**

- **verduidelijken welk meetstation wordt bedoeld in Schedule 2 van de aandeelhoudersovereenkomst (budget van 9,2m EUR voorzien voor een meetstation) en hoe dit zich verhoudt tot voetnoot 36**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat voor de verbinding met het vervoersnetwerk “de nodige maatregelen” zullen genomen worden om de CO2-stromen waar nodig te monitoren en bij te houden en dat voor de interconnectiepunten met liquefactieterminals en buurlanden de partijen onderling beslissen wie de meetinstallatie bouwt. Verdere info kan pas worden aangeleverd indien Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen als beheerder van de lokale cluster. Fluxys c-grid Antwerp zal de nodige metingen aan de in- en uitgangen van de lokale cluster uitvoeren om op die manier te voldoen aan de decretale taken. De wijze waarop dergelijke metingen zullen gebeuren en de vorm die de meetsystemen (of meetapparatuur) kunnen of moeten aannemen dient bepaald te worden eenmaal en indien Fluxys c-grid Antwerp aangewezen wordt als beheerder van de lokale cluster, en hierbij wordt verwezen naar de reactie van Fluxys c-grid NV op onze openbare raadpleging van ons ontwerpadvies over het aanvraagdossier van Fluxys c-grid NV tot aanwijzing als CO2-vervoersnetbeheerder in het Vlaams Gewest.

- **kaderen hoe in de toekomst alternatieve vervoersmodi binnen de voorliggende plannen zouden kunnen gekaderd worden en ons inzicht bieden in de actuele marktontwikkelingen hieromtrent**

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat m.n. projecten in het buitenland de optie bekijken om via treinen de CO2 in liquide vorm te vervoeren naar een exitlocatie. Of en hoe dergelijke oplossingen zich in de toekomst gaan ontwikkelen, valt echter nog af te wachten.

2.2.1.3. Beoordeling ontwerp van ontwikkelingsplan

97. Fluxys c-grid Antwerp geeft in sectie 5.1 van het aanvraagdossier aan dat het **ontwerp van ontwikkelingsplan** in het aanvraagdossier moet beschouwd worden als **een basis** die haar zal toelaten om, indien zij aangewezen wordt als beheerder van de lokale cluster, haar tweejaarlijkse ontwikkelingsplan te kunnen indienen conform hetgeen vereist is in artikel 19 van het CO2-decreet. Ook in de nota aan de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 betreffende de definitieve goedkeuring van het CO2-besluit²¹ wordt bevestigd dat een ontwerp van een eerste ontwikkelingsplan door de kandidaat-beheerder moet worden ingediend als deel van het aanvraagdossier. In wat volgt gaan we puntsgewijs in op elk van de verschillende elementen die volgens artikel 19, §1 van het CO2-decreet in het ontwerp van ontwikkelingsplan zijn vervat.

2.2.1.3.1. Gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoefte

98. Voor de gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoefte wordt door Fluxys c-grid Antwerp verwezen naar het **coöperatief commercieel proces** dat sinds 2021 door de Fluxys groep wordt gevoerd. Dit proces heeft geleid tot volgende getekende ‘Expressions of Interest’:

 - ■ ‘Expressions of Interest’ voor potentiële afvangprojecten in Vlaanderen en Wallonië, waarvan ■ projecten in Vlaanderen;

²¹ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/vervoer-van-koolstofdioxide-via-pijpleidingen-in-het-vlaamse-gewest-uitvoeringsbesluit-1>

- ■ 'Expressions of Interest' voor potentiële afvangprojecten in de lokale cluster van het Antwerpse havengebied.

Deze 'Expressions of Interest' werden ook ontvangen in het kader van het aanvraagdossier van Fluxys c-grid NV tot aanwijzing als CO2-vervoersnetbeheerder in het Vlaams Gewest. Daaruit leerden we dat ■ van de ■ partijen de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal hadden aangekruist als 'requested exit point'. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat een groot deel van de emittoren bij ondertekening van de 'Expressions of Interest' koos voor een grote flexibiliteit betreffende de exitlocaties en daarom ook het mature project van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal in de Antwerpse haven als optie selecteerden. Uit het 'Expressions of Interest' proces leidt Fluxys c-grid Antwerp een **behoefte voor infrastructuur** in het Antwerpse havengebied af van ■ Mtpa voor de periode 2030-2035. In haar antwoord van 10 juli 2025 verwijst Fluxys c-grid Antwerp ook naar de 'Call for Market Interest' voor de exitlocaties die in de zomer van 2024 door Fluxys werd georganiseerd²², maar daarbij verduidelijkte ze niet hoe de resultaten van dit proces de raming van de capaciteitsbehoefte van de lokale cluster eventueel hebben beïnvloed. Per e-mail van 18 augustus 2025 bezorgde Fluxys c-grid Antwerp ons deze resultaten, nog steeds zonder te verduidelijken hoe ze de raming van de capaciteitsbehoefte van de lokale cluster hebben beïnvloed. Deze resultaten zijn bovendien niet verenigbaar met de raming van de capaciteitsbehoefte van de lokale cluster in het aanvraagdossier.

Wel geeft Fluxys c-grid Antwerp op pagina 48 van het aanvraagdossier aan dat het **getransporteerde volume vanaf midden 2029**, na realisatie van fase 1 van de lokale cluster, wordt ingeschat op ■. Hiervan zou ■ afkomstig zijn van emittoren (■) (■) gelegen in de Antwerpse haven en ■ van het CO2-vervoersnetwerk (■). De vervoerde volumes worden daarbij **bepikt door de capaciteit van de exitlocatie 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal** dewelke in de eerste fase zou begrensd zijn tot ■.

Op basis van de huidige marktvraag en na ontwikkeling van zowel fase 1 als fase 2 van de lokale cluster (cfr. punt 31) wordt door Fluxys c-grid Antwerp vanaf 2035 een vervoerscapaciteit in de lokale cluster verwacht van ■, waarbij ■ afkomstig is van emittoren gelegen in de Antwerpse haven. Op pagina 49 van het aanvraagdossier geeft Fluxys c-grid Antwerp aan dat de **lokale cluster zal gedimensioneerd worden op basis van deze marktbehoefte**. In haar antwoord van 10 juli 2025 geeft Fluxys c-grid Antwerp aan dat ze verwacht dat de maximale capaciteit van de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal op ■ zal eindigen, de exit capaciteit naar Nederland ■ zou kunnen bereiken en ■ naar Zeebrugge zou kunnen vervoerd worden. Door het "offsetten" van deze volumes komt Fluxys c-grid Antwerp zo op de berekende capaciteiten.

99. Op basis van bovenstaande informatie **oordeelt de Vlaamse Nutsregulator** dat:

- de raming van de capaciteitsbehoefte niet voorziet in verschillende **ontwikkelingsscenario's** terwijl dit volgens artikel 19, §1, 1° van het CO2-decreet wordt voorgeschreven.
- de raming van de capaciteitsbehoefte wordt door Fluxys c-grid Antwerp **onvoldoende gedetailleerd**. De ontvangen informatie laat ons namelijk onvoldoende toe om inzicht te krijgen in de onderliggende hypothesen die tot de vooropgestelde dimensionering van de lokale cluster hebben geleid. Zo kregen we geen zicht op:

²² <https://www.fluxys.com/en/co2/activities/co2-terminalling/call-for-market-interest-co2-exit-points>

- hoe de resultaten van de ‘**Call for Market Interest**’ voor de exitlocaties, die in de zomer van 2024 werd georganiseerd, de dimensionering van de lokale cluster hebben beïnvloed. Op basis van de informatie in de ‘Expressions of Interest’ zou de door Fluxys c-grid Antwerp voorziene dimensionering naar ons oordeel niet voldoen.
- de redenen waarom minimale invulling wordt gegeven aan de **transitrol** van de lokale cluster die op pagina 44 van het aanvraagdossier wordt beschreven. Via de CO2-infrastructuur in het Antwerpse havengebied kunnen namelijk niet alleen volumes afkomstig van emittoren uit het Antwerpse havengebied vervoerd worden, maar ook volumes uit andere regio’s (Vlaams en Waals Gewest), hetgeen kan leiden tot een vermindering van de vervoerstarieven, ook binnen de lokale cluster.
- de onderliggende hypothesen voor de **begrenzing van de capaciteit** van de ‘Antwerp@C CO2 Export Hub’ liquefactieterminal. We verwijzen naar onze beoordeling in paragraaf 2.2.1.3.5.

We verwijzen dan ook naar onze conclusie inzake de beoordeling van dit aanwijzingscriterium in paragraaf 2.2.1.4.

2.2.1.3.2. Gedetailleerd plan van bestaande of te bouwen delen van de lokale cluster

100. Op basis van het eerder aangegeven coöperatieve commercieel proces ontwikkelde Fluxys c-grid Antwerp een plan van de lokale cluster dat in verschillende fases zou worden ontwikkeld. Voor meer details inzake de verschillende fases verwijzen we naar punt 31.
101. Uit het aanvraagdossier en publieke informatie²³ is duidelijk dat door de kandidaat-beheerder, via haar samenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium, reeds werd **gestart met de bouw van fase 1a** van de lokale cluster. Dit terwijl de kandidaat door de Vlaamse Regering **nog niet werd aangewezen** als beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied. Bijgevolg beschikt de kandidaat-beheerder uiteraard ook niet over een **ontwikkelingsplan** dat na voorafgaande consultatie van alle relevante marktpartijen werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In haar antwoord van 10 juli 2025 geeft Fluxys c-grid Antwerp ook meermaals aan dat ze in een verdere verfijning van het ontwikkelingsplan voorziet in het kader van het proces dat beschreven wordt in Titel 2, Hoofdstuk 2 van het CO2-besluit. Daaruit blijkt dat een indicatief ontwikkelingsplan voor het eerst twee jaar na de aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster moet ingediend worden. Deze bepalingen staan uiteraard haaks tegenover de door de kandidaat-beheerder **voorgestelde tijdslijn inzake de ontwikkeling** van de lokale cluster. Zo wordt voor fase 1a voorzien dat de werken moeten afgerond zijn tegen einde 2026. We verwijzen dan ook naar onze conclusie inzake de beoordeling van dit aanwijzingscriterium in paragraaf 2.2.1.4.
102. Inzake het traject van de infrastructuur voor fase 1a, fase 1b en fase 2 merken we op dat voor de leden van het Antwerp@C-consortium²⁴ in de **A@C consortiumovereenkomst** niet is voorzien in [REDACTED]. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om te duiden hoe de **haalbaarheid van de verbinding van de betrokken emittoren** dan wordt beoordeeld en ons beschikking te geven over de resultaten en alle studies die in dit kader zijn gebeurd. In haar antwoord van 10 juli 2025 deelde Fluxys c-grid Antwerp geen resultaten of studies met ons. Ze verduidelijkte enkel dat de [REDACTED]

²³ https://www.fluxys.com/nl/news/fluxys-belgium/2025/250526_construction-of-co2-backbone-started-in-antwerp-port-area

²⁴ Air Liquide, BASF, Borealis, ExxonMobil, Fluxys NV, Havenbedrijf Antwerpen, Ineos en TotalEnergies

104. Wat de **geplande investeringen voor fase 1 van de lokale cluster** betreft, worden in Figuur 7 van het aanvraagdossier enkel de totale jaarlijkse CAPEX- (en REPEX-)vereisten t.e.m. 2034 opgelijst. Volgens een eerste indicatieve raming worden daarbij voor de ontwikkeling van fase 1 CAPEX-vereisten voorzien tot en met 2029, en dit voor een budget van ongeveer [REDACTED] miljoen euro (in nominale termen). Nadien worden nog beperkte recurrente vervangingsinvesteringen gepland.

Verder wordt in sectie 5.1.3.1 van het aanvraagdossier voorzien in een **generieke oplijsting van enkele voorname investeringen** voor fase 1 van de lokale cluster:

- **Noordelijke stuk op de rechter Scheldeoever (Zandvliet-Lillo) met inbegrip van de Scheldekruising (~ fase 1a).** De investeringshorizon loopt van 2024 tot en met 2026 en de totale CAPEX-vereiste wordt gebudgetteerd op [REDACTED] (in nominale termen);
- **De connectie met het Vlaamse CO2-vervoersnetwerk (Lillo-Kallo) en de connectie met de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal** ten noorden van het Bevrijdingsdok, waarbij ook voorzien wordt in de nodige maatregelen die toelaten om de CO2-stromen waar nodig te monitoren en bij te houden. De investeringshorizon loopt van 2025 tot en met 2029 en de totale CAPEX-vereiste wordt gebudgetteerd op [REDACTED] (in nominale termen).

De informatie in het aanvraagdossier laat aldus niet toe om inzicht te krijgen in de individuele CAPEX-vereisten en daaruit volgende elementen af te leiden: (i) type investering (bv. pijpleidingen, installaties, meetapparatuur,...), (ii) investeringsjaar en (iii) verwachte budget.

Per brief van 30 juni 2025 vroegen we daarom ons beschikking te geven over de details van de CAPEX-vereisten. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat Figuur 7 van het aanvraagdossier voor haar wel degelijk een inzicht geeft in de concreet geplande investeringen over twee en tien jaar. De assumpties voor de CAPEX-vereisten zijn echter ramingen die, gelet op het feit dat de CO2- markt in volle ontwikkeling is, volgens haar moeten beschouwd worden als voorlopig en indicatief, en na interactie met de Vlaamse Nutsregulator en de markt verder moeten verfijnd worden. Ze gaf aan dat deze verfijning, met inbegrip van de gedetailleerde opbouw waarnaar gevraagd wordt, met name zal gebeuren in het kader van de voorschriften met betrekking tot de opmaak van een ontwerp van ontwikkelingsplan, onder meer conform artikel 19 van het CO2-decreet. We merken echter op dat uit artikel 24 van het CO2-besluit blijkt dat pas voor het eerst **2 jaar na de aanwijzing tot beheerder van de lokale cluster een ontwerp van ontwikkelingsplan** door die beheerder moet ingediend worden bij de Vlaamse minister bevoegd voor Energie. Tegelijk werd op heden reeds gestart met de bouw van de lokale cluster terwijl de kandidaat nog niet werd aangewezen als beheerder van de lokale cluster (cfr. punt 101).

Daarnaast stelden we ook vast dat er significante verschillen zijn tussen de geraamde jaarlijkse CAPEX, REPEX, subsidies en vaste activa in het aanvraagdossier t.o.v. de budgetten vervat in de aandeelhoudersovereenkomst, hetgeen volgens Fluxys c-grid Antwerp wordt verklaard door de momentopname waarop beide dossiers werden opgemaakt.

105. Verder stellen we in het aanvraagdossier vast dat i.f.v. de marktontwikkeling wordt voorzien om na 2029 van start te gaan met de ontwikkeling van **fase 2 van de lokale cluster**. Ondanks dat deze timing nog binnen de tijdslijn van 10 jaar ligt, worden in het dossier **geen details voor de geplande investeringen** voorzien. In het dossier is dan ook enkel sprake van een raming van de totale CAPEX-vereisten van [REDACTED] (in nominale termen), gebaseerd op

haalbaarheidsstudies die we echter niet mochten ontvangen, ook niet nadat we daar per brief van 30 juni 2025 om vroegen.

Volgende projecten worden overwogen als potentiële componenten voor de ontwikkeling van fase 2 van de lokale cluster:

- **uitbreiding van de vervoersinfrastructuur** in het Antwerpse havengebied naar geïnteresseerde klanten gelegen in het **zuiden** (Lillo-Polderdijkweg) en **westen** van het Antwerpse havengebied;
- het tot stand brengen van een **verbinding met het CO2-vervoersnetwerk in Nederland**.

Betreffende de **potentiële verbinding met Nederland** verduidelijkt Fluxys c-grid Antwerp in haar antwoord van 10 juli 2025 dat er momenteel gesprekken lopende zijn met Gasunie omtrent deze verbinding, waarbij ook de exacte geografische ligging besproken wordt. Op basis van de uitgevoerde studies en de informatie die nu beschikbaar is, wordt een interconnectie met Nederland in Zandvliet als de meest aangewezen optie beschouwd. Momenteel voorziet Fluxys c-grid Antwerp dat deze interconnectie zal worden gerealiseerd door de beheerder van de lokale cluster. In dit kader merken we op dat dit geen decretale taak van de beheerder van de lokale cluster omvat (art. 12 CO2-decreet), maar dat het verbinden van lokale clusters met een pijpleidingennetwerk in andere lidstaten een decretale taak van de beheerder van het vervoersnetwerk betreft (cfr. art. 32, 12° CO2-decreet). Het is daarbij **niet eenduidig wie verantwoordelijk is voor de verbinding** in het geval de verbinding wordt gerealiseerd binnen het aaneengesloten geografische afgebakend gebied van de lokale cluster. Vanuit de Vlaamse Nutsregulator opperen we er dan ook voor om hiervoor de nodige verduidelijking in het regelgevend kader te voorzien, eventueel met de bepaling in artikel 32, 10° van het CO2-decreet als voorbeeld.

Inzake de ontwikkeling van fase 2 van de lokale cluster is aldus beperkte informatie opgenomen in het aanvraagdossier. In het ontwikkelingsplan dat de kandidaat na de eventuele aanwijzing als beheerder van de lokale cluster moet indienen, zal de Vlaamse Nutsregulator erop toezien dat de inhoud ervan voldoet aan de bepalingen in artikel 19 van het CO2-decreet.

106. In de ontwikkeling van fase 1 en fase 2 van de lokale cluster wordt voorzien in **verbindingen** van de lokale cluster met:

- het Vlaamse CO2-vervoersnetwerk;
- de 'Antwerp@C CO2 Export Hub' liquefactieterminal;
- het CO2-vervoersnetwerk in Nederland.

Voor de **verbinding met het Vlaamse CO2-vervoersnetwerk** geeft Fluxys c-grid Antwerp aan dat daarbij wordt voorzien in de nodige maatregelen die toelaten om de CO2-stromen waar nodig te monitoren en bij te houden. Dit kan volgens Fluxys c-grid Antwerp echter ook worden bepaald door de toepassing van een correcte **berekeningsmethode of meetmethode**, aangezien artikel 49, §3 van de MRR²⁵ niet oplegt dat een meetinstallatie moet voorzien worden voor de bepaling van de hoeveelheid CO2 die van één vervoersinfrastructuur naar een andere wordt overgebracht. We wijzen echter op de **decretale taak van de beheerder van de lokale cluster om meetapparatuur te installeren** om de CO2-stromen naar de lokale cluster te monitoren (cfr. art. 12, 7° CO2-decreet). De bepalingen in de Europese Verordening,

25

Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie.

dewelke de mogelijkheid laat tussen een “berekeningsmethode” of een “meetmethode” in het kader van de monitoring van CO₂-emissies, doet naar ons oordeel niets af aan de keuze van de Vlaamse decreetgever om te opteren voor de installatie van meetapparatuur met het oog op het beheer van de lokale cluster. In haar antwoord van 10 juli 2025 wees Fluxys c-grid Antwerp er op dat bij het bepalen van de wijze waarop de taken van de beheerder van de lokale cluster worden ingevuld, er wel rekening dient gehouden te worden met de negatieve effecten die een al te stringente invulling van het begrip “meetapparatuur” met zich kunnen meebrengen, waaronder kostenverhogingen en capaciteits- en drukverlies. Ze verwijst in dit verband ook naar de reacties van Fluxys c-grid NV en sommige emittoren op de openbare raadpleging door de Vlaamse Nutsregulator van zijn ontwerpadvies over het aanvraagdossier van Fluxys c-grid NV tot aanwijzing als CO₂-vervoersnetbeheerder in het Vlaams Gewest²⁶.

Voor de **verbindingen met de buurlanden en de ‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal** gaf Fluxys c-grid Antwerp in haar antwoord van 10 juli 2025 aan dat de partijen **onderling beslissen wie de meetinstallatie bouwt**. Teneinde de kost voor de gebruikers te minimaliseren is het daarbij steeds de bedoeling om tussen de partijen een data-uitwisseling te voorzien. [REDACTED]

[REDACTED]. Aangezien we op datum van dit advies nog geen beschikking kregen over de gevraagde P1DA kunnen we niet beoordelen in hoeverre dit voortvloeit uit de bepalingen van deze overeenkomst.

107. Uit bovenstaande blijkt naar ons oordeel dat het **investeringsprogramma onvoldoende gedetailleerd** is. Rekening houdende met de vaststelling dat door de kandidaat-beheerder reeds werd gestart met de bouw van de lokale cluster, achten we het aangewezen om de **procedure** inzake de indiening van een **indicatief ontwikkelingsplan** bij de Vlaamse minister bevoegd voor Energie (cfr. Titel 2, Hoofdstuk 2 CO₂-besluit) te **versnellen**. We verwijzen naar onze conclusie inzake de beoordeling van dit aanwijzingscriterium in paragraaf 2.2.1.4.

2.2.1.3.4. Technische beschrijving van de pijpleidingen en de kwaliteitseisen waarmee ze compatibel zullen zijn

108. In sectie 5.1.2.1 van het aanvraagdossier wordt voorzien in een technische beschrijving van de te bouwen pijpleidingen. Daarbij wordt voor de lokale cluster voorzien om de CO₂ onder **gasvormige toestand te vervoeren**, hetgeen pijpleidingen met een diameter tussen DN 600 en DN 1200 vereist. Deze nominale diameter is afhankelijk van de vereiste volumes die moeten worden vervoerd, en de afstanden die moeten worden overbrugd. Er wordt echter niet gespecificeerd welke nominale diameter in de lokale cluster wordt aangelegd. Gezien onze eerdere bedenkingen in paragraaf 2.2.1.3.1 m.b.t. de door Fluxys c-grid Antwerp geraamde capaciteitsbehoefte, beoordelen we ook in dit kader dat het aangewezen is om de **procedure** inzake de indiening van een **indicatief ontwikkelingsplan** bij de Vlaamse minister bevoegd voor Energie (cfr. Titel 2, Hoofdstuk 2 CO₂-besluit) te **versnellen**. We verwijzen naar onze conclusie inzake de beoordeling van dit aanwijzingscriterium in paragraaf 2.2.1.4.
109. Fluxys c-grid Antwerp voorziet ook om de lokale cluster te ontwikkelen door het **bouwen van nieuwe pijpleidingen**. Daarbij ontstaan mogelijkheden tot het **realiseren van synergiën**. Zo wordt in voetnoot 39 van het aanvraagdossier verduidelijkt dat voor de aanleg van de

²⁶ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/adv-2025-04>

waterstof- en CO₂-vervoersinfrastructuur in het Antwerpse havengebied wordt gewerkt met dezelfde aannemer. Tegelijk verduidelijkt Fluxys c-grid Antwerp in haar antwoord van 10 juli 2025 wel dat de geraamde synergiën beperkt zijn aangezien de aanleg van twee quasi-parallele pijpleidingen niet langer haalbaar zou zijn aangezien de omvang van de waterstofinvesteringen naar beneden is bijgesteld.

110. Inzake de kwaliteitseisen waarmee de pijpleidingen compatibel zullen zijn, verwijzen we naar onze beoordeling in paragraaf 2.2.6.3.

2.2.1.3.5. Terminals voor vloeibaarmaking waarop de lokale cluster zal aansluiten

111. Zoals aangegeven in punt 98, voorziet Fluxys c-grid Antwerp dat **vanaf midden 2029** volumes kunnen getransporteerd worden, waarbij de **capaciteit wordt beperkt door de capaciteit** van de exitlocatie **‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal**. Op basis van de huidige marktvrage en na ontwikkeling van zowel fase 1 als fase 2 van de lokale cluster wordt door Fluxys c-grid Antwerp **vanaf 2035** vervolgens een vervoerscapaciteit in de lokale cluster verwacht van [REDACTED]. De lokale cluster zou ook **op basis van die marktbehoefte gedimensioneerd worden**. In haar antwoord van 10 juli 2025 geeft Fluxys c-grid Antwerp aan dat ze verwacht dat de maximale capaciteit van de ‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal op [REDACTED] zal eindigen, de exit capaciteit naar Nederland [REDACTED] zou kunnen bereiken en [REDACTED] naar Zeebrugge zou kunnen vervoerd worden. Door het “offsetten” van deze volumes komt Fluxys c-grid Antwerp zo op de berekende capaciteiten.

112. Wat betreft de **capaciteit van de ‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal** begrepen we tot recent dat deze in een eerste fase [REDACTED] zou bedragen, met de ambitie om de capaciteit verder uit te breiden tot [REDACTED]. In haar antwoord van 10 juli 2025 benoemde Fluxys c-grid Antwerp echter dat de lokale cluster zal gedimensioneerd worden rekening houdende met een capaciteit van de ‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal van [REDACTED]. Dit suggereert dat de **ambitie** van de ‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal werd **bijgestuurd**, waarbij het alvast niet duidelijk is op basis van welke informatie tot deze bijsturing werd beslist. De bijsturing is aldus **geen resultaat van een transparant proces** waarin alle relevante marktpartijen werden betrokken. Zoals ook duidelijk blijkt uit het aanvraagdossier is de dimensionering van de exitlocaties echter essentieel voor het ontwikkelingsplan van de beheerders van de vervoersinfrastructuur. We merken echter op dat het regelgevend kader op vandaag ook niet voorziet in verplichtingen voor de beheerder van een liquefactieterminal die de **betrokkenheid van alle relevante marktpartijen bij de ontwikkeling van deze exitlocatie** garandeert.

2.2.1.3.6. Alternatieve vervoersmodi waarop de lokale cluster zal aansluiten

113. Fluxys c-grid Antwerp geeft aan dat de wijze waarop de alternatieve modi zullen ingezet worden, **afhangt van de noden en wensen van de markt**. Zo zouden sommige projecten momenteel kijken naar een treinoplossing om de CO₂ in liquide vorm te vervoeren naar een exitlocatie, bijvoorbeeld de ‘Antwerp@C CO₂ Export Hub’ liquefactieterminal in de Antwerpse haven.

2.2.1.4. Conclusie

114. Aangezien alle elementen vermeld in artikel 19, §1 van het CO₂-decreet aan bod komen, concluderen we dat het **ontwikkelingsplan in het aanvraagdossier niet in strijd is met de**

bepalingen in het ministerieel besluit van 28 februari 2025. Het ontwikkelingsplan is naar ons oordeel echter **onvoldoende gedetailleerd**. Zoals aangegeven, wordt ook in de nota aan de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 betreffende de definitieve goedkeuring van het CO2-besluit verduidelijkt dat een ontwerp van eerste ontwikkelingsplan als deel van het aanvraagdossier moet ingediend worden. Bovendien stellen we vast dat door de kandidaat-beheerder reeds werd gestart met de bouw van fase 1a van de lokale cluster. De vooropgestelde tijdslijn voor de bouwperiode staat daarbij haaks tegenover de bepalingen in Titel 2, Hoofdstuk 2 van het CO2-besluit dewelke voorzien dat een indicatief ontwikkelingsplan voor het eerst twee jaar na de aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster moet ingediend worden.

Daarom adviseren we de Vlaamse Regering om de kandidaat-beheerder, in het geval van een beslissing tot aanwijzing, **binnen een redelijke termijn** na de beslissing (bijvoorbeeld 60 dagen) **te verplichten een openbare consultatie over een ontwerp van ontwikkelingsplan op te starten**, en om vervolgens **binnen een redelijke termijn** na de beslissing (bijvoorbeeld 150 dagen) tevens een **indicatief ontwikkelingsplan in te dienen** bij de Vlaamse minister bevoegd voor Energie. In navolging van de bepalingen in artikel 25 van het CO2-besluit wint de minister daarbij het advies in van het VEKA, de Vlaamse Nutsregulator en eventuele andere instanties waarvan de minister het advies nuttig acht.

115. Verder wensen we de Vlaamse Regering te wijzen op elementen die onze **beoordeling** van het aanvraagdossier in het licht van dit aanwijzingscriterium en de toekomstige organisatie van ons regulatorisch toezicht **bemoeilijken**:

- Uit de decretale taken van de beheerder van een lokale cluster (cfr. art. 12 CO2-decreet) enerzijds en de beheerder van het vervoersnetwerk (cfr. art. 32 CO2-decreet) anderzijds is het **niet eenduidig wie verantwoordelijk is voor de verbinding van een lokale cluster met een pijpleidingennetwerk in andere lidstaten**, in het geval de verbinding wordt gerealiseerd binnen het aaneengesloten geografische afgebakend gebied van de betreffende lokale cluster. Vanuit de Vlaamse Nutsregulator opperen we er dan ook voor om hiervoor de nodige verduidelijking in het regelgevend kader te voorzien, eventueel met de bepaling in artikel 32, 10° van het CO2-decreet als voorbeeld.
- Eén van de decretale taken van de beheerder van een lokale cluster is het **aanhouden van voldoende capaciteit om de vervoersbehoeften te dekken** van de netgebruikers die aangesloten zijn en willen worden op de lokale cluster (cfr. art. 12, 2° CO2-decreet). We wensen de Vlaamse Regering erop te wijzen dat de door de kandidaat-beheerder aangeleverde informatie inzake de **dimensionering van de lokale cluster** ons onvoldoende toelaat om na te gaan in hoeverre de kandidaat-beheerder voorziet in een ontwikkeling van de lokale cluster die haar toelaat om aan deze taak te voldoen.
- De **dimensionering van de exitlocaties** is essentieel voor de opmaak van een ontwerp van ontwikkelingsplan van de beheerders van de vervoersinfrastructuur. We achten het daarbij aangewezen dat **alle relevante marktpartijen betrokken worden bij de ontwikkeling van een liquefactieterminal**. We merken echter op dat het regelgevend kader op vandaag niet voorziet in verplichtingen voor de beheerder van een liquefactieterminal die dit garanderen. Vanuit de Vlaamse Nutsregulator opperen we er dan ook voor om hiervoor de nodige aanpassingen in het regelgevend kader te voorzien.
- De beheerder van een lokale cluster heeft o.m. als taken het **installeren van meetapparatuur** om de koolstofdioxidestromen naar de lokale cluster te monitoren (cfr. art. 12, 7° CO2-decreet), het installeren van meetapparatuur om koolstofdioxidestromen die worden vervoerd door of tijdelijk worden opgeslagen in de lokale cluster te monitoren (cfr. art. 12, 8° CO2-decreet) en het installeren van meetapparatuur om koolstofdioxidestromen die worden vervoerd van de lokale cluster naar een locatie voor

verbruik te monitoren (cfr. art. 12, 10° CO2-decreet). We wensen de Vlaamse Regering er echter op te wijzen dat de kandidaat-beheerder aangeeft aan deze taken te kunnen voldoen d.m.v. een **berekeningsmethode of meetmethode** en verwijst hierbij naar de MRR. De bepalingen in deze Europese Verordening doen naar ons oordeel niets af aan de keuze van de Vlaamse decreetgever om te opteren voor de installatie van meetapparatuur met het oog op het beheer van de lokale cluster. We adviseren de Vlaamse Regering om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing, **voorwaarden** op te leggen inzake het installeren van meetapparatuur op de betreffende verbindingen van de lokale cluster met andere infrastructuren.

2.2.2. Kwaliteit van organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel

2.2.2.1. Beschrijving van het criterium

116. Vervolgens beoordelen we het aanwijzingscriterium betreffende de kwaliteit van de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het personeel van de kandidaat-beheerder van de lokale cluster (art. 18, 2° CO2-besluit).

2.2.2.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

117. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- ***een verklaring over de organisatie, kwalificatie en de ervaring van het personeel***
→ sectie 5.6 van het aanvraagdossier bevat een beschrijving van de organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel van Fluxys c-grid Antwerp, aangevuld met een niet-exhaustieve en illustratieve samenvatting van biografieën van werknemers binnen Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink (bijlage 5) en de dienstverleningsovereenkomsten waarvan sprake (bijlage 17).

2.2.2.3. Beoordeling organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel

118. De beoordeling van dit aanwijzingscriterium hangt nauw samen met de **beoordeling van de aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende organisatorische capaciteit**. Aangezien **Fluxys c-grid Antwerp de enige kandidaat-beheerder** van de lokale cluster is, verwijzen we voor onze beoordeling van dit aanwijzingscriterium dan ook naar onze beoordeling inzake voldoende organisatorische capaciteit in paragraaf 2.1.3.3.

2.2.2.4. Conclusie

119. Ook voor onze conclusie over de beoordeling van dit aanwijzingscriterium verwijzen we naar onze conclusie over de beoordeling van de **aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende organisatorische capaciteit** in paragraaf 2.1.3.4.

2.2.3. Mate van contractuele engagementen of intentieverklaringen

2.2.3.1. Beschrijving van het criterium

liquefactieterminal en de CO2-vervoersinfrastructuur, waarbij een participatie van 20% is voorbehouden aan Pipelink wat betreft de joint venture voor de vervoersinfrastructuur. Er is dus geen tegenstrijdigheid tussen de P1DA en de uiteindelijke aandeelhoudersovereenkomst, noch bestaat er o.i. enig risico in dat opzicht.

- ***‘Antwerp@C Backbone Engineering rev. 4 dd. 20/09/2023’ bezorgen en toelichten of en hoe dit document verband houdt met ‘A@C consortium agreement’ en/of ‘A@C phase 1 development agreement’***

→ in haar antwoord van 10 juli 2025 bezorgde Fluxys c-grid Antwerp ons dit document niet, wel lichtte ze toe dat dit document inderdaad [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]. De kost hiervan is opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, aangezien dit deel uitmaakt van de totale investeringskost.

2.2.3.3. Beoordeling van de contractuele engagementen of intentieverklaringen

123. Voor onze beoordeling van de mate waarin contractuele engagementen of intentieverklaringen verkregen zijn, verwijzen we naar onze **uitgebreide beoordeling van het aanwijzingscriterium inzake de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan** in paragraaf 2.2.1.3.

2.2.3.4. Conclusie

124. Het aanvraagdossier voorziet in de gevraagde toelichting en **voldoet** aldus aan de bepalingen in het ministerieel besluit van 28 februari 2025. De ontvangen informatie laat ons echter **niet toe om een beoordeling** te formuleren t.a.v. beide overeenkomsten die door de kandidaat-beheerder werden afgesloten binnen het Antwerp@C consortium en dit aangezien we op datum van dit advies geen beschikking kregen over deze overeenkomsten. Uit de ontvangen informatie blijkt echter wel dat op datum van dit advies door de kandidaat-beheerder nog **geen finale contractuele overeenkomst** voor de aansluiting op of het gebruik van de lokale cluster werd afgesloten.

2.2.4. De kwaliteit van het systeem van kwaliteitsbewaking

2.2.4.1. Beschrijving van het criterium

125. Ook wordt ons gevraagd het aanwijzingscriterium te beoordelen inzake de kwaliteit van het systeem van kwaliteitsbewaking en het systeem voor inspectie, monitoring en opvolging van mogelijke negatieve effecten op het milieu, met name voor wat betreft de uitstoot van broeikasgassen (art. 18, 5° CO2-besluit).

2.2.4.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

126. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- **een plan dat het op te zetten systeem van kwaliteitsbewaking en het systeem voor inspectie, monitoring en opvolging van mogelijke negatieve effecten op het milieu in detail bespreekt**
→ sectie 5.2 van het aanvraagdossier bevat de beschrijving van dergelijk plan, waarbij Fluxys c-grid Antwerp vooral steunt op vastgestelde procedures en voorschriften van Fluxys Belgium en de Fluxys groep.

2.2.4.3. Beoordeling van de kwaliteit van het systeem van kwaliteitsbewaking

127. In sectie 5.2 van het aanvraagdossier wordt verwezen naar de **vastgestelde procedures en voorschriften van Fluxys Belgium**. Deze vastgestelde procedures en voorschriften zijn geborgd binnen een intern kwaliteitssysteem en bepaalde activiteiten zijn **ISO-gecertificeerd** (namelijk departement 'Metering & Laboratory' en departement 'Interventiecentum & Magazijn'). Ook **monitoring en rapportering** maken integraal deel uit van de vastgestelde procedures. Als netwerkbeheerder heeft Fluxys Belgium een **Safety Management System (SMS)** in voege. Doelstellingen binnen dit SMS zijn de impact van de installaties op het milieu te beperken, de integriteit van de installaties te verzekeren, incidenten te voorkomen en in voorkomend geval te beheersen (nood-en interventieplannen).

Op het moment van indiening van het aanvraagdossier voorziet Fluxys c-grid Antwerp om **druk- en temperatuurmetingen** te plaatsen op de CO₂-vervoersinfrastructuur, en deze **metingen van de (kwaliteit van de) CO₂-stroom** zullen plaatsvinden aan de in- en uitgangen van de lokale cluster Antwerpen. Bepaalde van deze meetsystemen zullen beheerd worden door Fluxys c-grid Antwerp en andere door een externe partij. In beide gevallen wordt een continue data-uitwisseling opgezet, en deze gegevens worden allemaal opgenomen in een globaal monitoringsplan dat Fluxys c-grid Antwerp moet opmaken en door de overheid moet laten valideren.

Fluxys c-grid Antwerp zal zich op deze procedures en voorschriften kunnen beroepen, onder meer **via de dienstverleningsovereenkomst en samenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium**.

128. Er wordt ook verwezen naar het **veiligheids-, gezondheids- en milieubeleid (VGM-beleid)**²⁷ **van de Fluxys groep**, waar Fluxys c-grid Antwerp deel van uitmaakt. Hieruit blijkt dat Fluxys c-grid Antwerp zich ertoe verbindt de mogelijke **impact van haar activiteiten op het milieu en omgeving** zo sterk als mogelijk te beperken. Binnen de reeds bestaande activiteiten is de **milieudienst van Fluxys Belgium** steeds de centrale schakel die continu de milieu-impact van de activiteiten door middel van kwantitatieve en kwalitatieve evaluaties inschat en, indien nodig, actieplannen opstelt. Zo worden energie en watergebruik, luchtmissies en geluid continu gemonitord en daar waar nodig aangepakt.

129. De nieuw te bouwen CO₂-vervoersinfrastructuur wordt conform de Europese regelgeving als een **ETS-installatie** gedefinieerd (in zoverre dit netwerk en de installaties die er deel van uitmaken het vervoer van CO₂ voor opslagdoeleinden betreft). Er werd in overleg met de bevoegde overheden een voorstel van **monitoringrapport** opgemaakt en voorgelegd, dat werd geverifieerd en aanvaard en intussen is overgemaakt aan VEKA voor finale goedkeuring. Van zodra het netwerk in dienst zal zijn, zal Fluxys c-grid Antwerp jaarlijks de emissies rapporteren en op basis hiervan, waar nodig, de nodige acties opzetten en realiseren om emissies te vermijden. Aangewezen beheerders hebben bovendien een decretale verplichting om de emissies van de lokale cluster te beperken (art. 26 CO₂-decreet).

²⁷ Zie bijlage 16 van het aanvraagdossier

130. Vanuit de Vlaamse Nutsregulator zullen we er alvast op toezien dat bovenstaande elementen voldoende aandacht krijgen binnen het **marktmodel** dat door de beheerder van de lokale cluster wordt opgezet.

2.2.4.4. Conclusie

131. Het aanvraagdossier voorziet in de gevraagde toelichting en **voldoet** aldus aan de bepalingen in het ministerieel besluit van 28 februari 2025. Op basis van de ontvangen inlichtingen oordelen we dat dit plan voldoende garanties biedt met betrekking tot het op te zetten systeem voor kwaliteitsbewaking en het systeem voor inspectie, monitoring en opvolging van mogelijke negatieve effecten op het milieu.

2.2.5. Bijdrage aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid

2.2.5.1. Beschrijving van het criterium

132. Ook de bijdrage die de beoogde lokale cluster zal leveren aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid is een aanwijzingscriterium waarvoor onze beoordeling wordt gevraagd (art. 18, 7° CO2-besluit).

2.2.5.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

133. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- ***een gedetailleerde toelichting van de bijdrage van de lokale cluster aan het Vlaamse en Europese industriële klimaatbeleid. De toelichting kan bestaan uit een toetsing aan de relevante doelstellingen en de relevante geplande maatregelen van de volgende wetgeving en beleidsdocumenten te duiden:***
 - ***het ontwerp van geactualiseerd Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, dat is goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 12 mei 2023;***
 - ***de Vlaamse conceptnota "Visie op CCUS: koolstof afvang, hergebruik en opslag", die is meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 26 november 2021;***
 - ***het 'Lokaal Materialenplan: Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2023- 2030' van 26 mei 2023, met name over de mogelijkheden tot het aansluiten van afvalverbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval en bedrijfsafval op vervoersinfrastructuur voor koolstofdioxide;***
 - ***Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Naar een ambitieuzer beheer van koolstof in de EU" (COM(2024)62);***
 - ***Verordening (EU) 2024/1735 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologie en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724;***

→ in secties 3 en 5.4 van het aanvraagdossier licht Fluxys c-grid Antwerp de bijdrage van de lokale cluster aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid toe. Ze voorziet daarbij toetsing aan (i) 'Vlaams Regeerakkoord 2024-2029', (ii) 'Vlaamse klimaatstrategie 2050', (iii) 'Visienota CCUS', (iv) 'Het Vlaams Energie en Klimaatplan 2021-2030', (v) 'Naar een

ambitieuzer beheer van koolstof in de Europese Unie', (vi) 'Verordening voor een nettonulindustrie' en (vii) 'Lokaal Materialenplan: Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2023-2030'.

134. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende gegevens en inlichtingen:

- **toetsing van het aanvraagdossier aan de relevante doelstellingen en de relevante geplande maatregelen in het Vlaams Industrieplan dat in maart 2025 werd gepubliceerd**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 bezorgde Fluxys c-grid Antwerp ons deze toetsing.

2.2.5.3. Beoordeling van de bijdrage aan het Vlaamse en Europese klimaatbeleid

135. Fluxys c-grid Antwerp levert in sectie 3 van haar aanvraagdossier een uitgebreide toelichting bij de wijze waarop de lokale cluster in de Antwerpse haven zal bijdragen aan de realisatie van het Vlaamse en Europese klimaatbeleid. Hierbij wordt het belang benadrukt van een robuuste CO₂-vervoersinfrastructuur voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen, met name inzake (i) het verminderen van broeikasgasemissies en (ii) de bijdrage die een dergelijk netwerk kan leveren tot de uitbouw van een duurzame industrie. In dit kader werden ook de doelstellingen van de Fluxys groep toegelicht inzake CO₂-vervoer, namelijk tegen 2030 een CO₂-vervoerscapaciteit van 30 miljoen ton CO₂ per jaar aanbieden. [REDACTED]

In de toelichting in sectie 5.4 erkent Fluxys c-grid Antwerp dat er verschillende maatregelen en technologieën nodig zijn om de uitstoot in het Antwerpse havengebied te reduceren, zoals energie-efficiëntie, procesoptimalisatie, elektrificatie en groene of low-carbon waterstof. Toch zullen er nog een aantal sectoren zijn die CO₂ zullen blijven uitstoten, de zogenaamde “*hard to abate*” sectoren, waarvoor CC(U)S noodzakelijk zal zijn. Op langere termijn kunnen ook andere projecten overwogen worden om aan te sluiten op de lokale cluster, zoals klimaatneutrale verwerking van huishoudelijk en bedrijfsafval d.m.v. CCUS-technieken, maar momenteel maakt CO₂-uitstoot uit afvalverbranding nog geen deel uit van het Europese ETS-systeem.

Na indiening van het aanvraagdossier keurde de Vlaamse Regering de definitieve actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 goed²⁸. Daarin wordt de rol van CCUS in de klimaatstrategie bestendigd, waarbij naar ons oordeel de ontwikkeling van een CO₂-vervoersinfrastructuur in het Antwerpse havengebied onmiskenbaar is.

Bijgevolg zal de lokale cluster een **belangrijke bijdrage leveren aan het Vlaamse industriële klimaatbeleid**.

136. Verder wordt uit het aanvraagdossier duidelijk dat ook een verbinding met het CO₂-vervoersnetwerk in Nederland wordt bekeken, waarbij er reeds gesprekken lopende zijn met Gasunie omtrent de verschillende interfaces tussen de vervoersinfrastructuur. Uit onze bijkomende vragen wordt bovendien duidelijk dat Fluxys c-grid Antwerp verwacht dat de exit capaciteit naar Nederland ongeveer [REDACTED] tot [REDACTED] miljoen ton CO₂ per jaar zou kunnen bereiken.

In het aanvraagdossier wordt ook aangegeven dat de Fluxys groep actief bezig is met het voeren van gesprekken met aangrenzende landen zoals o.a. Frankrijk (NaTran), Nederland

²⁸ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/actualisatie-vlaams-energie-en-klimaatplan-vekp-2021-2030>

(Gasunie), Luxemburg (Creos) en Duitsland (OGE) waarbij naast commerciële elementen ook technische elementen worden besproken.

Gezien de ontwikkeling van de lokale cluster ook voorziet in een verbinding met een liquefactieterminal, faciliteert de lokale cluster ook de CCS-strategie van emittoren in België en buurlanden.

Ook het **Europese industriële klimaatbeleid** zal aldus door de lokale cluster worden **ondersteund**.

2.2.5.4. Conclusie

137. Het aanvraagdossier voorziet in de gevraagde toelichting en **voldoet** aldus aan de bepalingen in het ministerieel besluit van 28 februari 2025. Op basis van de ontvangen inlichtingen oordelen we dat de lokale cluster in het Antwerpse havengebied een cruciale rol kan spelen in zowel het Vlaamse als Europese klimaatbeleid.

2.2.6. **Compatibiliteit van de lokale cluster met andere netwerken en infrastructuur**

2.2.6.1. Beschrijving van het criterium

138. Het laatste aanwijzingscriterium betreft hoe de kandidaat-beheerder van de lokale cluster de compatibiliteit van de lokale cluster met het vervoersnetwerk, andere lokale clusters en vervoersinfrastructuur in andere Gewesten, de Noordzee, andere Lidstaten en derde landen zal verzekeren, in het bijzonder voor wat betreft de verenigbaarheid van de kwaliteitsnormen van de koolstofdioxidestromen (art. 18, 8° CO2-besluit).

2.2.6.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

139. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- ***een gedetailleerde toelichting hoe de kandidaat-beheerder zal waken over de compatibiliteit van de lokale cluster met andere lokale clusters, het vervoersnetwerk, terminals voor vloeibaarmaking en andere relevante vervoersinfrastructuur***
→ in sectie 5.5 van het aanvraagdossier licht Fluxys c-grid Antwerp het lopende proces toe dat ertoe strekt om tot CO2-kwaliteitsnormen te komen die aanvaardbaar zijn voor alle betrokken stakeholders. Hiervoor stelde Fluxys Belgium in maart 2022 een eerste voorstel beschikbaar op haar website²⁹, waarbij tegelijk werd aangegeven dat dit een eerste stap was naar een specificatie die in de toekomst gealigneerd zou worden met aangrenzende systemen. Sindsdien onderneemt Fluxys c-grid Antwerp (via Fluxys c-grid NV) verschillende initiatieven om dit te realiseren, zoals het voeren van gesprekken met aangrenzende landen en het deelnemen aan cross-Europese werkgroepen rond dit onderwerp. De toelichting bevat ook een tijdslijn die de verschillende stappen weergeeft die reeds gezet zijn en nog zullen gezet worden om tot de gedragen specificaties te komen die zowel de

²⁹ <https://www.fluxys.com/-/media/project/fluxys/public/corporate/fluxyscom/documents/energy-transition/co2/2022-03-30---carbon-specification-proposal---march-22.pdf>

netwerkindegriteit, operationele veiligheid als interoperabiliteit van het vervoersnetwerk waarborgen. Ook aspecten inzake technische operabiliteit komen aan bod.

140. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om bijkomende informatie en inlichtingen:

- **toelichting over hoe bij de totstandkoming van de kwaliteitsnormen rekening wordt gehouden met volgende aandachtspunten die naar voor kwamen bij de reacties van stakeholders op de openbare raadpleging van ons ontwerpadvies over het aanvraagdossier van Fluxys c-grid NV tot aanwijzing als CO₂-vervoersnetbeheerder in het Vlaams Gewest: (i) kwaliteitsnormen opleggen die effectief nodig zijn en niet nodeloos streng, (ii) een flexibele benadering hanteren en (iii) kwaliteitsnormen tussen aangrenzende netwerken op elkaar afstemmen**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 verduidelijkte Fluxys c-grid Antwerp hoe ze met elk van de aandachtspunten rekening houdt of zal houden.
- **(i) de resultaten van de testen van DVGW en de tweede revisie (Preliminary-2 CO₂) die respectievelijk begin 2025 en voor de zomer van 2025 beschikbaar waren en (ii) toetsing van deze resultaten aan de CEN TC474**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat deze informatie in overeenstemming met artikel 69, §1 van het CO₂-decreet kan worden gedeeld nadat ze is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster.
- **duiding bij de (verschillen in) kwaliteitsvereisten voor de verschillende exitmogelijkheden (liquefactieterminal t.o.v. offshore pijpleiding van Equinor)**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat deze informatie in overeenstemming met artikel 69, §1 van het CO₂-decreet kan worden gedeeld nadat ze is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster.
- **documentatie ter staving van de actieve gesprekken met aangrenzende landen**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 deelde Fluxys c-grid Antwerp geen documenten, ze vermeldde wel (i) de gesprekken met Frankrijk (NaTran) en Luxemburg (Creos) over de ontwikkelingen van interconnectiepunten, (ii) de onderhandeling met Nederland (Gasunie) over een Letter of Intent voor de ontwikkeling van interconnectiepunt tussen België en Nederland en (iii) een ondertekende MoU met Equinor en OGE voor de ontwikkeling van grensoverschrijdende CO₂-transportinfrastructuur.
- **de waardevolle informatie uit cross-Europese werkgroepen**
→ in haar antwoord van 10 juli 2025 gaf Fluxys c-grid Antwerp aan dat deze informatie in overeenstemming met artikel 69, §1 van het CO₂-decreet kan worden gedeeld nadat ze is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster.

2.2.6.3. Beoordeling van de compatibiliteit van de lokale cluster met andere netwerken en infrastructuur

141. De CO₂-kwaliteitsspecificatie is **cruciaal voor de integriteit en de operationele veiligheid** van de lokale cluster, alsook voor de **interoperabiliteit met aangrenzende systemen**. Gelet op de recente oprichting van Fluxys c-grid Antwerp en de wil om de CO₂-specificaties voor de lokale cluster en het vervoersnetwerk maximaal op elkaar af te stemmen, verloopt dit **via Fluxys c-grid NV** sinds diens oprichting in 2023 (en ervoor via Fluxys Belgium). Fluxys c-grid NV en Fluxys c-grid Antwerp streven ernaar om tot specificaties te komen die **zo uniform mogelijk** zijn voor het vervoersnetwerk en de lokale cluster. Tot op heden werden er **geen definitieve CO₂-**

kwaliteitsspecificaties naar voor gedragen. In **maart 2022** werd wel een **eerste specificatievoorstel** door Fluxys Belgium op haar website gepubliceerd.

Fluxys c-grid NV beoogt een **revisie** van deze CO₂-specificatie door een **samenwerking tussen experts** van Fluxys c-grid NV **en wetenschappelijke onderzoekscentra**. Daarnaast worden ook andere partners, zoals Equinor, vervoersnetbeheerders uit buurlanden (o.a. Gasunie, OGE, Natran en Creos) en emittoren betrokken in dit proces. Hoewel deze revisie richtinggevend zal werken, zullen het de resultaten van de wetenschappelijke testen zijn die de specificatie vormgeven. Per brief van 30 juni 2025 stelden we de vraag aan Fluxys c-grid Antwerp hoe de reacties van stakeholders zich verhouden tot het gegeven dat Fluxys c-grid NV de **CO₂-specificatie zal baseren op de resultaten van wetenschappelijke testen**. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf ze aan dat het haar intentie is om kwaliteitsnormen vast te stellen die **noodzakelijk** zijn en **geen onnodige strengheid** inhouden, maar dat ze als operator verschillende factoren in overweging moet nemen, zoals de integriteit van de leiding, de uitstootnormen en de veiligheid van zowel werknemers als de omgeving. Later dit jaar en in 2026 zal het doel van toekomstige testen zijn om limietwaardes zodanig aan te passen dat een **versoepeling** van bepaalde onzuiverheden mogelijk wordt.

In het **najaar van 2024** zijn in opdracht van Fluxys c-grid NV, in samenwerking met onder andere Equinor, testen uitgevoerd in het **testlaboratorium van IFE** (Institute for Energy Technology) in Noorwegen in het kader van een potentiële CO₂-samenstelling. In het dossier wordt hierover aangegeven dat de eerste resultaten (**Preliminary-1 CO₂**) veelbelovend zijn maar dat verder onderzoek noodzakelijk is. In **maart 2025** werd een volgende testcampagne gestart die verder bouwt op de eerste vastgestelde resultaten. De resultaten van deze test (**Preliminary-2 CO₂**) zouden voor de zomer van 2025 beschikbaar zijn. Op datum van dit advies zijn deze resultaten echter nog niet publiek beschikbaar. Er is ook nog een **tweede gelijkaardige testcampagne** lopende, ook uitgevoerd door IFE maar onder het toezicht van **Deutscher Verein des Gas- und Wasserfaches**. In samenwerking met enkele medesponsors heeft Fluxys c-grid NV de mogelijkheid gekregen om de criteria voor deze test vast te leggen. Deze testen werden beëindigd begin 2025 en hebben voor bijkomende inzichten gezorgd. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we aan Fluxys c-grid Antwerp om de (**voorlopige**) **resultaten van voormelde testen** met ons te delen, alsook ons inzicht te bieden in de verschillende **specificatie vereisten voor de verschillende exitlocaties** (liquefactieterminal vs offshore pijpleiding). In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf ze aan dat zulke informatie pas kan worden aangeleverd indien Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster.

Op dit moment zijn er ongeveer **30 componenten gedefinieerd** in de potentiële CO₂-samenstelling, onderverdeeld in verschillende categorieën, namelijk **inerte gassen, koolwaterstof componenten en reactieve componenten**. In eerste instantie zullen de resultaten van testen op deze laatste categorie bijdragen aan een diepgaand begrip van de CO₂-samenstelling en de invloed ervan op de infrastructuur.

Op **Europees niveau** is **CEN TC474** opgericht, waar onder andere de kwaliteitsnormen van CO₂ zullen worden vastgelegd. Via de Belgische normalisatie-instelling is Fluxys c-grid NV afgevaardigd om aanwezig te zijn bij de discussies binnen de Europese normalisatie-instelling, wat de rol van Fluxys c-grid NV in het tot stand brengen van Europese CO₂-kwaliteitsnormen benadrukt. Per brief van 30 juni 2025 vroegen we om de waardevolle informatie die voortkomt uit voormelde initiatieven met ons te delen. In haar antwoord van 10 juli 2025 gaf ze aan dat zulke informatie pas kan worden aangeleverd indien Fluxys c-grid Antwerp is aangewezen als de beheerder van de lokale cluster.

Overeenkomstig artikel 69 van het CO2-decreet stelt de beheerder van een lokale cluster kwaliteitsnormen vast na **overleg met de (potentiële) netgebruikers** binnen het aansluitend geografisch afgebakend gebied waarvoor hij is aangewezen. Hij houdt daarbij tevens rekening met **de Europese normen** en, indien voorhanden, de **normen vastgelegd door de beheerder van het vervoersnetwerk**. De normen moeten bovendien door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd. Vanuit onze regulatorische taken zullen we er alvast op toezien dat **deze decretale verplichtingen** door de beheerder van de lokale cluster worden gerespecteerd. Naast het aangegeven overleg met de (potentiële) producenten of verbruikers van CO2 verwachten we dat de beheerder van de lokale cluster daarbij ook in overleg treedt met de (potentiële) **overige infrastructuur** (bv. liquefactieterminal en CO2-vervoersnetwerk in Nederland) die met de lokale cluster **verbonden** is. **Voorwaarden bij de aanwijzing van de beheerder** van de lokale cluster kunnen ook de **betrokkenheid van deze (potentiële) overige infrastructuur garanderen**.

142. Naast de compatibiliteit van de lokale cluster vanuit hoofde van de kwaliteitsnormen, dient ook de **technische compatibiliteit** van de lokale cluster met verbonden infrastructuur worden gewaarborgd. Daarbij geeft Fluxys c-grid Antwerp o.m. aan dat Fluxys c-grid NV deelneemt aan **cross-Europese werkgroepen** (zoals Marcogaz en Entsog), waar waardevolle informatie wordt gedeeld over beschikbare technologie en technische ontwikkelingen, en actieve gesprekken voert met netbeheerders in aangrenzende landen.

Bij de aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster kunnen **voorwaarden inzake de technische operabiliteit** van de lokale cluster met verbonden infrastructuur de **efficiënte werking** van de lokale cluster vrijwaren.

2.2.6.4. Conclusie

143. Op basis van de ontvangen inlichtingen oordelen we dat de kandidaat-beheerder verschillende engagementen opneemt teneinde hem toe te laten om, rekening houdende met de integriteit, operationele veiligheid en interoperabiliteit van het netwerk, op **onderbouwde wijze kwaliteitsnormen** aan de betrokken marktpartijen voor te stellen.

Naast de relevante verplichtingen in het regelgevend kader, achten we het nuttig om bij de aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster, overeenkomstig de mogelijkheden in het CO2-decreet, voorwaarden te overwegen die garanderen dat:

- aan de Vlaamse Regering kwaliteitsnormen worden voorgesteld dewelke tot stand kwamen na overleg met alle (potentieel) verbonden infrastructuur;
- de efficiënte werking van de lokale cluster wordt gevrijwaard door de technische operabiliteit van de lokale cluster met verbonden infrastructuur te waarborgen.

2.3. Overige aanwijzingscriteria

144. Op **eigen initiatief beoordeelt** de Vlaamse Nutsregulator het aanvraagdossier ook in het licht van de **aanwijzingscriteria** vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 4° en 6°. Deze beoordeling is niet bindend.

2.3.1. Mate waarin bestaande pijpleidingen worden hergebruikt bij de ontwikkeling van de lokale cluster

2.3.1.1. Beschrijving van het criterium

145. We beoordelen het aanwijzingscriterium betreffende de mate waarin bestaande pijpleidingen worden hergebruikt bij de ontwikkeling van de lokale cluster (art. 18, 4° van het CO2-besluit).

2.3.1.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

146. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- *een gedetailleerde toelichting over de mate waarin bestaande pijpleidingen worden hergebruikt bij de ontwikkeling van de lokale cluster. Dit kan onder meer ingaan op de vraag of bestaande pijpleidingen hergebruikt zullen worden en, zo ja, wanneer die leidingen herbestemd zouden worden, het aantal leidingen dat herbestemd zou worden, de locatie van de leidingen die herbestemd zouden worden, de kosten verbonden aan herbestemming, en de technische haalbaarheid van de herbestemming*
→ het aanvraagdossier bevat in sectie 5.3 de gevraagde toelichting.

2.3.1.3. Beoordeling van de mate van hergebruik van bestaande pijpleidingen

147. Fluxys c-grid Antwerp beschrijft in sectie 5.3 van het aanvraagdossier dat de **CO2-vervoersinfrastructuur** die deel zal uitmaken van de lokale cluster Antwerpen **nieuwgebouwd** zal zijn. Op het moment van indiening van het aanvraagdossier wordt **niet overwogen om bestaande aardgasvervoersleidingen, die het grondgebied van het Antwerpse havengebied doorkruisen, te herbestemmen**. Deze overweging kan eventueel wijzigen in functie van de ontwikkeling van de CO2-markt.

2.3.1.4. Conclusie

148. Gezien Fluxys c-grid Antwerp voor de ontwikkeling van de lokale cluster (momenteel) **niet voorziet in hergebruik van bestaande pijpleidingen**, is de beoordeling van dit criterium zonder voorwerp.

2.3.2. Ervaring met de bouw en het beheer van infrastructuur die openstaat voor derden

2.3.2.1. Beschrijving van het criterium

149. We beoordelen het aanwijzingscriterium betreffende de ervaring van de kandidaat-beheerder van een lokale cluster met de bouw en het beheer van infrastructuur voor het vervoer van gasachtige producten die openstaat voor derden of, bij gebreke daaraan, de vaardigheden waarvan de kandidaat-beheerder blijk kan geven met betrekking tot het beheer van infrastructuur voor vervoer van gasvormige producten die openstaat voor derden (art. 18, 6° van het CO2-besluit).

2.3.2.2. Beschrijving van de ontvangen documenten

150. In wat volgt beschrijven we voor elk van de documenten, vermeld in het ministerieel besluit van 28 februari 2025, welke informatie door Fluxys c-grid Antwerp aan het aanvraagdossier werd toegevoegd:

- *een gedetailleerde toelichting van de ervaring van de kandidaat-beheerder van een lokale cluster met de bouw en het beheer van infrastructuur voor het vervoer van gasachtige producten die openstaat voor derden of, bij gebreke daaraan, de vaardigheden waarvan de kandidaat-beheerder blijk kan geven met betrekking tot het beheer van infrastructuur voor vervoer van gasvormige producten die openstaat voor derden*
→ het aanvraagdossier bevat sectie 5.8 de gevraagde toelichting, met daarin ook verwijzingen naar secties 3.1.2, 4.1.2 en 5.1.2 van het aanvraagdossier.

2.3.2.3. Beoordeling van de ervaring

151. Fluxys c-grid Antwerp beroept zich als dochteronderneming op de omvangrijke ervaring van Fluxys Belgium op het vlak van beheer van gasvervoersinfrastructuur. Ze heeft daarbij meer dan 20 jaar ervaring in het beheer van een open en gereguleerd infrastructuurnet dat op niet-discriminatoire en transparante wijze toegankelijk is voor derden.

Fluxys c-grid Antwerp, opgericht in 2025, beschikt aldus niet zelf over de ervaring met de bouw en het beheer van infrastructuur die openstaat voor derden. Zowel als dochteronderneming van Fluxys Belgium als via de dienstverleningsovereenkomsten met Fluxys Belgium, Fluxys NV en Pipelink als via de samenwerkingsovereenkomst met Fluxys Belgium heeft de kandidaat-beheerder echter toegang tot voldoende ervaring met het oog op de bouw en het beheer van dergelijke infrastructuur.

152. De beoordeling van de **ervaring inzake de bouw en het beheer** van gasvervoersinfrastructuur – en meer bepaald hoe Fluxys c-grid Antwerp een beroep kan doen op de ervaring van verbonden vennootschappen – kwam aan bod bij de **beoordeling van de aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende technische capaciteit**. Aangezien **Fluxys c-grid Antwerp de enige kandidaat-beheerder** van de lokale cluster is, verwijzen we voor onze beoordeling van dit aanwijzingscriterium dan ook naar onze beoordeling inzake voldoende technische capaciteit in paragraaf 2.1.2.3.

2.3.2.4. Conclusie

153. Ook voor onze conclusie over de beoordeling van dit aanwijzingscriterium verwijzen we naar onze conclusie over de beoordeling van de **aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende technische capaciteit** in paragraaf 2.1.2.4.

3. Conclusie

154. De kandidaat-beheerder heeft zijn aanvraag tot aanwijzing als unieke beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied **tijdig en volledig** bij het VEKA ingediend.

Binnen de wettelijke termijn na de beslissing van volledigheid door het VEKA bezorgen we aan de Vlaamse Regering dit **gemotiveerde advies** m.b.t. het voldoen, door de kandidaat-beheerder van de lokale cluster, aan de **aanwijzingsvoorwaarden**, vermeld in artikel 4 tot en met 11 van het CO2-besluit. Overeenkomstig het CO2-besluit voorzien we ook in een **niet-bindende beoordeling** van de **aanwijzingscriteria**, vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 1° tot en met punt 3°, punt 5°, punt 7° en punt 8°. Daarnaast voorzien we – op eigen initiatief cfr. punt 14 – ook in een beoordeling van de **overige aanwijzingscriteria**, vermeld in artikel 18 van het CO2-besluit, punt 4° en punt 6°.

De Vlaamse Regering neemt de **beslissing tot (voorwaardelijke) aanwijzing** ten laatste negen maanden na het verkrijgen van de gemotiveerde adviezen van het VEKA en de Vlaamse Nutsregulator over alle kandidaat-beheerders.

155. **Fluxys c-grid Antwerp was de enige kandidaat-beheerder** die bij het VEKA een aanvraag tot aanwijzing als unieke beheerder van de lokale cluster in het Antwerpse havengebied indiende. In paragraaf 2.1 van dit advies beoordelen we de mate waarin Fluxys c-grid Antwerp voldoet aan de aanwijzingsvoorwaarden, terwijl we in paragrafen 2.2 en 2.3 de verschillende aanwijzingscriteria beoordelen. Dit leidt tot een **positief advies** over het aanvraagdossier van Fluxys c-grid Antwerp.

156. De kandidaat-beheerder voldoet naar ons oordeel aan de aanwijzingsvoorwaarden, met name door een beroep te doen op de bekwaamheid van de met de kandidaat-beheerder verbonden vennootschappen in de zin van artikel 1:20 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (cfr. artikel 3, laatste lid CO2-besluit). Op basis van onze vaststellingen **adviseren we de Vlaamse Regering** om in uitvoering van artikel 3, derde lid van het CO2-besluit, bij de eventuele beslissing tot aanwijzing van de kandidaat-beheerder tegelijk te voorzien in een **gestructureerde opvolging** van de beheerder van de lokale cluster inzake de mate waarin hij **blijft voldoen aan de aanwijzingsvoorwaarden**. We adviseren de Vlaamse Regering om de opvolging van elk van de aanwijzingsvoorwaarden als volgt te organiseren:

a. Voldoende financiële capaciteit

- i. Een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator en dit minstens tot vijf jaar na de ingebruikname van de lokale cluster (de zogenaamde 'Commercial Operation Date' of COD). We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:
 - I. Een gedetailleerd lange termijn financieel plan, waarbij tevens de kredietwaardigheid van de kandidaat-beheerder wordt beoordeeld;
 - II. Een risicoanalyse van de activiteiten van de kandidaat-beheerder en de mogelijke impact op de kredietwaardigheid van de kandidaat-beheerder, inclusief sensitiviteitsanalyses op de balans en resultatenrekening;
 - III. De integrale notulen van alle (i) algemene vergaderingen, (ii) raden van bestuur en (iii) vergaderingen in het kader van het dagelijks bestuur.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.1.1.3) en conclusie (paragraaf 2.1.1.4) betreffende de aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende financiële capaciteit voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

b. Voldoende technische capaciteit

- i. De kandidaat-beheerder bezorgt, in het geval van een beslissing tot aanwijzing, binnen 15 kalenderdagen na het vastleggen van **juridisch afdwingbare afspraken** met verbonden vennootschap(pen) waarbij de beheerder beroep doet op de technische bekwaamheid van de betreffende verbonden vennootschap(pen), zowel aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie als de Vlaamse Nutsregulator alle documenten en informatie die daarmee verband houden.
- ii. een **periodieke rapporteringsverplichting** (naar ons oordeel bij voorkeur **halfjaarlijks**) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator en dit minstens tot vijf jaar na de ingebruikname van de lokale cluster (de zogenaamde 'Commercial Operation Date' of COD). We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:
 - I. de integrale notulen van de raad van bestuur [REDACTED] [REDACTED] die verband houdt met het beroep dat de beheerder van de lokale cluster op (een) verbonden vennootschap(pen) doet;
 - II. alle documenten en informatie die verband houden [REDACTED] [REDACTED], waarbij de transactie verband houdt met het beroep dat de beheerder van de lokale cluster op (een) verbonden vennootschap(pen) doet.
- iii. een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator en dit minstens tot vijf jaar na de ingebruikname van de lokale cluster (de zogenaamde 'Commercial Operation Date' of COD). We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:
 - I. een gedetailleerde beschrijving van de in het afgelopen jaar uitgevoerde werken inzake de ontwikkeling en bouw van de lokale cluster, inclusief de daaraan verbonden kosten;
 - II. een gedetailleerde beschrijving van de in het afgelopen jaar afgeronde aankoopprocedures voor de specifieke werktuigen, materialen en technische uitrusting van de lokale cluster, inclusief de looptijd en (geschatte) jaarlijkse kosten verbonden aan deze contracten. In het geval de (geschatte) waarde van deze contracten groter is dan 1,2 miljoen euro (in nominale termen)³² bezorgt de beheerder ook de ondertekende contracten aan de Vlaamse Nutsregulator;
 - III. een lijst met externe (niet-verbonden) aannemers en/of dienstverleners waarmee wordt samengewerkt, inclusief de looptijd en (geschatte) jaarlijkse kosten verbonden aan deze contracten. In het geval de (geschatte) waarde van deze contracten groter is dan 1,2 miljoen euro (in nominale termen)³³

■ [REDACTED]
 ■ [REDACTED]
 ■ [REDACTED]
 ■ [REDACTED]

bezorgt de beheerder ook de ondertekende contracten aan de Vlaamse Nutsregulator.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.1.2.3) en conclusie (paragraaf 2.1.2.4) betreffende de aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende technische capaciteit voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

c. Voldoende organisatorische capaciteit

- i. Een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator. We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:

- I. De integrale notulen van alle vergaderingen van de raad van bestuur;
- II. De integrale notulen van alle vergaderingen in het kader van het dagelijks bestuur.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.1.3.3) en conclusie (paragraaf 2.1.3.4) betreffende de aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende organisatorische capaciteit voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

d. Blijk van voldoende professionele betrouwbaarheid

- i. Een **jaarlijkse rapporteringsverplichting** (bijvoorbeeld uiterlijk 30 juni) aan de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse Nutsregulator. We adviseren om daarbij minstens volgende elementen te voorzien:

- I. Een verklaring op eer of uittreksel uit het strafregister door elk lid van de raad van bestuur enerzijds en elk lid van het dagelijks bestuur anderzijds.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.1.4.3) en conclusie (paragraaf 2.1.4.4) betreffende de aanwijzingsvoorwaarde inzake blijk van voldoende professionele betrouwbaarheid voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

157. Conform de bepalingen in artikel 9 van het CO2-decreet kan de Vlaamse Regering **voorwaarden** opleggen bij de **aanwijzing van de beheerder van een lokale cluster**.

- a. We adviseren de Vlaamse Regering om de kandidaat-beheerder, in het geval van een beslissing tot aanwijzing, **binnen een redelijke termijn** na de beslissing (bijvoorbeeld 60 dagen) **te verplichten een openbare consultatie over een ontwerp van ontwikkelingsplan op te starten**, en om vervolgens **binnen een redelijke termijn** na de beslissing (bijvoorbeeld 150 dagen) tevens een **indicatief ontwikkelingsplan in te dienen** bij de Vlaamse minister bevoegd voor Energie. In navolging van de bepalingen in artikel 25 van het CO2-besluit wint de minister daarbij het advies in van het VEKA, de Vlaamse Nutsregulator en eventuele andere instanties waarvan de minister het advies nuttig acht.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.2.1.3) en conclusie (paragraaf 2.2.1.4) betreffende het aanwijzingscriterium inzake de kwaliteit van het ontwerp van

ontwikkelingsplan voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

- b. We adviseren de Vlaamse Regering om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing, **voorwaarden** te overwegen die **garanderen dat de Vlaamse Nutsregulator toezicht kan houden op de activiteiten van de beheerder van een lokale cluster**, ongeacht de wijze waarop deze beheerder haar activiteiten organiseert.

We wensen de Vlaamse Regering te wijzen op elementen die de toekomstige **organisatie van ons regulatorisch toezicht bemoeilijken** en opperen er voor om – waar nodig – de nodige **bepalingen in het regelgevend kader** te voorzien.

- i. De kandidaat-beheerder organiseert haar activiteiten tijdens de huidige ontwikkelingsfase door als het ware een beroep te doen op een **vorm van werkmaatschappij**. Het regelgevend kader voor de bouw en het beheer van een lokale cluster voorziet daarentegen niet in de aanwezigheid van en toezicht op dergelijke marktpartij. De organisatie van de activiteiten tijdens de huidige ontwikkelingsfase door de kandidaat-beheerder in combinatie met de betrokkenheid van de optredende vorm van werkmaatschappij in diverse niet-gereguleerde activiteiten van de CO₂-waardeketen, vereisen bijkomende aandacht voor **het risico op kruissubsidiëring** tussen de verschillende activiteiten inzake de CO₂-waardeketen. Dit om de **evenwichtige toegang van alle actoren te vrijwaren**, zowel wat de gereguleerde activiteiten inzake vervoersinfrastructuur via pijpleidingen als de niet-gereguleerde activiteiten (bijvoorbeeld inzake de liquefactieterminals) betreft. Het **regelgevend kader** voorziet daarentegen **niet in een expliciet verbod** op kruissubsidiëring m.b.t. de activiteiten van de beheerder van de lokale cluster t.o.v. andere (gereguleerde en/of niet-gereguleerde) activiteiten.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.1.3.3) en conclusie (paragraaf 2.1.3.4) betreffende de aanwijzingsvoorwaarde inzake voldoende organisatorische capaciteit voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

- ii. Eén van de decretale taken van de beheerder een lokale cluster is het **aanhouden van voldoende capaciteit om de vervoersbehoeften te dekken** van de netgebruikers die aangesloten zijn en willen worden op de lokale cluster (cfr. art. 12, 2° CO₂-decreet). We wensen de Vlaamse Regering erop te wijzen dat de door de kandidaat-beheerder aangeleverde informatie inzake de **dimensionering van de lokale cluster** ons onvoldoende toelaat om na te gaan in hoeverre de kandidaat-beheerder voorziet in een ontwikkeling van de lokale cluster die haar toelaat om aan deze taak te voldoen.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.2.1.3) en conclusie (paragraaf 2.2.1.4) betreffende het aanwijzingscriterium inzake de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

- iii. De **dimensionering van de exitlocaties** is essentieel voor de opmaak van een ontwerp van ontwikkelingsplan van de beheerders van de vervoersinfrastructuur. We achten het daarbij aangewezen dat **alle relevante marktpartijen betrokken**

worden bij de ontwikkeling van een liquefactieterminal. We merken echter op dat het regelgevend kader op vandaag niet voorziet in verplichtingen voor de beheerder van een liquefactieterminal die dit garanderen. Vanuit de Vlaamse Nutsregulator opperen we er dan ook voor om hiervoor de nodige aanpassingen in het regelgevend kader te voorzien.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.2.1.3) en conclusie (paragraaf 2.2.1.4) betreffende het aanwijzingscriterium inzake de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

- iv. Uit de decretale taken van de beheerder van een lokale cluster (cfr. art. 12 CO2-decreet) enerzijds en de beheerder van het vervoersnetwerk (cfr. art. 32 CO2-decreet) anderzijds is het **niet eenduidig wie verantwoordelijk is voor de verbinding van een lokale cluster met een pijpleidingennetwerk in andere lidstaten**, in het geval de verbinding wordt gerealiseerd binnen het aaneengesloten geografische afgebakend gebied van de betreffende lokale cluster. Vanuit de Vlaamse Nutsregulator opperen we er dan ook voor om hiervoor de nodige verduidelijking in het regelgevend kader te voorzien, eventueel met de bepaling in artikel 32, 10° van het CO2-decreet als voorbeeld.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.2.1.3) en conclusie (paragraaf 2.2.1.4) betreffende het aanwijzingscriterium inzake de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

- v. De beheerder van een lokale cluster heeft o.m. als taken het **installeren van meetapparatuur** om de koolstofdioxidestromen naar de lokale cluster te monitoren (cfr. art. 12, 7° CO2-decreet), het installeren van meetapparatuur om koolstofdioxidestromen die worden vervoerd door of tijdelijk worden opgeslagen in de lokale cluster te monitoren (cfr. art. 12, 8° CO2-decreet) en het installeren van meetapparatuur om koolstofdioxidestromen die worden vervoerd van de lokale cluster naar een locatie voor verbruik te monitoren (cfr. art. 12, 10° CO2-decreet). We wensen de Vlaamse Regering er echter op te wijzen dat de kandidaat-beheerder aangeeft aan deze taken te kunnen voldoen d.m.v. een **berekeningsmethode of meetmethode** en verwijst hierbij naar de MRR. De bepalingen in deze Europese Verordening doen naar ons oordeel niets af aan de keuze van de Vlaamse decreetgever om te opteren voor de installatie van meetapparatuur met het oog op het beheer van de lokale cluster. We adviseren de Vlaamse Regering om, in het geval van een beslissing tot aanwijzing, **voorwaarden** op te leggen inzake het installeren van meetapparatuur op de betreffende verbindingen van de lokale cluster met andere infrastructuur.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.2.1.3) en conclusie (paragraaf 2.2.1.4) betreffende het aanwijzingscriterium inzake de kwaliteit van het ontwerp van ontwikkelingsplan voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

- c. We adviseren de Vlaamse Regering om – in het geval van een beslissing tot aanwijzing en naast de relevante verplichtingen in het regelgevend kader en overeenkomstig de mogelijkheden in het CO2-decreet – **voorwaarden te overwegen die garanderen dat:**

- i. aan de Vlaamse Regering kwaliteitsnormen worden voorgesteld dewelke tot stand kwamen na **overleg** met alle (potentieel) verbonden infrastructuren;
- ii. de efficiënte werking van de lokale cluster wordt gevrijwaard door de **technische operabiliteit van de lokale cluster** met verbonden infrastructuren te waarborgen.

We verwijzen naar onze beoordeling (paragraaf 2.2.6.3) en conclusie (paragraaf 2.2.6.4) betreffende het aanwijzingscriterium inzake de compatibiliteit van de lokale cluster met andere netwerken en infrastructuur voor meer achtergrond inzake deze aanbeveling aan de Vlaamse Regering.

ONTWERP

4. Annexen

4.1. Annex 1 – Aanvraagdossier Fluxys c-grid Antwerp

ONTWERP